

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

EN KUNGLIG TÄRNA
Prinsessan Marie-José
med sin bror, kron-
prins Leopold av
Belgien

K R Ö N I K A

om Milles nya staty Solsångaren och dess invigande.

Jord som mig fostrat har

må det i all vördsamhet vara tillåtet att hurra för Strömparterrens nya kapellmästare som jag härom dagen upptäckte på samma plats där Misccka Donawell och hans österrikiska gossorkester på 90-talet kom hela det kvinnliga Stockholms jungfruliga hjärtan att slå häftigare än klapprän i en tvättstuga. Just så höjde han armarna när luften skulle dallra av Den lustiga kopparslagaren eller La Palomas smäktande toner. Ack ja, die schönen Tage in Aranjuez — — — Nu står där en ny musikedirektör och fäktar med armarna, men som protest mot regementsindragningarna har han bara en kask på huvudet, förresten är han lika dekolleterad som naketdansöserna hos Rolf. Lyckligtvis vänder han ryggen åt Norrbro så damerna inte behöva sjunka genom jorden när de gå upp till riksdagshuset för att höra Hallendorff och de andra evangelisterna sjunga prästlöneregleringsfrågor. Till börja med såg karln i alla fall rätt anständig ut för han hade om sig en kapprock som både klädde och värmdde, och för min lilla del tycker jag det finns många statygubbar som det skulle göra gott att få om sig ett badlakan. Men besynnerliga som vi människor äro hade vi härom dagen samlats för att slita av karlstackarn klädtrasorna. Det var fasligt mycket fint folk där nere i Strömparterren och för att man skulle känna igen de allra förnämligaste hade de fått på sig ett slags i förra seklet använd huvudbonad som numera endast framtages när något samhällsviktigt skall uträttas såsom då man gifter bort en prinsessa eller begraver rika morbror. Jag har inte sett en cylinderhatt i Strömparterren sedan det gamla originalet pastor Bengtsson gick där mellan borden, bjöd ut sina skrifter och talade vers på lenaste skånska

Fröröken som ä' så snäll och rrrarr
ska' väl ha ett exemplarr — — —
det kan väl hända
att hon kan sina pengarr sämrrre använda.

Men nu voro poeterna några fler ty De Aderton hade försakat sitt poetiska sockervatten och kommit för att hedra bror Tegnér med sin närvaro. Så gott som hela Akademien var ute och traskade på sina versfötter, Heidenstam alltjämt huvudet högre än de andra, Karlfeldt barsk som en gammal major, Albert riggad så Kolingen skulle baxnat, Hallström tunnare än en skaldeynglings första dikthäfte, Böök med profil av en bourbon, en som icke tapat huvudet, ärkebiskopen som har både sitt huvud och sin veckade hatt för sig, Hedin med ögon svarta och starka som en åsknatt över Karakorum. Så många ljus ha aldrig varit i Strömparterren ens en illuminationsafton. Och bredvid sin Akademi syntes GUSTAV men ingen skald »stod på stranden under kungaborgen» och sjöng hans lov, ty poeterna äro så blyga nu för tiden. Högtiden till ära hade det plockats fram ett par sammetsgullstolar så fina att de måtte ha lånats från källarmästare Jönssons eget förmak. Men det var kärt

besvär förgäves för vem kunde sitta stilla i kylan, majestätet dansade tvärtom en högst diskret charleston för att inte riskera snuva till bröllopet och församlingen såg ut som om en varm glögg hade varit särdeles välkommen. Det starka är det sköna värt, sade redan Tegnér.

För att skaffa sig åtminstone någon motion marscherade major Karlfeldt fram till en liten talarstol, mönstrade leden med vass blick, hov därpå upp sin mun och talade vackert och märgfullt som han brukar. Han strödde så mycket rosor så det kunde ha räckt till en garderob uppe i Alma Hedins Blomsterfondmäkleri och så bad han kung Gustav att låta Tegnégubbens nattskjorta falla. Majestätet avbröt tredje turen i fran-

En bröllopsgåva till prinsessan Astrid.

Svenska kvinnor inbjudas att delta.

När H. K. H. Prinsessan Astrid lämnar Sverige för att vid sin makes sida länka sina kommande öden i ett land, som tills nu varit henne främmande, följes hon av alla svenska kvinnors hjärtliga välgångsönskningar. Viljan att låta dessa få ett synligt uttryck finnes helt säkert i alla samhällslager och för att ge tillfälle att låta denna känsla av sympati komma till uttryck tro vi oss tillmötesgå många önskningar, då vi härmed inbjuda svenska kvinnor att bidra till en bröllopsgåva, som skulle vara en de svenska kvinnornas hyllning och lyckönskan åt prinsessan Astrid. Som gåva är tänkt ett konstverk med svenskt motiv av någon nu levande svensk konstnär.

Samtliga bidrag — stora eller små äro lika välkomna — böra vara Idus redaktion tillhanda under adress "Bröllopsgåvan" före den 1 nov. och redovisas i Idun.

LOUISE ADEL-SWÄRD.
Friherrinna, f. Douglas,
Adelsnäs.

ELLEN CEDER-STRÖM.
Friherrinna, f. Hedlund,
Stockholm.

BRITA ELMQUIST.
Landshövdinga, f. Boberg,
Örebro.

AGNES HELLNER.
Justitierådinna, f. Ekman,
Stockholm.

RUT KJELLBERG.
Fru, f. Sachs, Göteborg.

ALMA LÜBECK.
Landshövdinga, f. Warfvinge,
Gävle.

ELIN STAVENOW.
Professorska, f. Carlander,
Uppsala.

HJÖRDIS TENGBOM.
Professorska, f. Nordin,
Stockholm.

GERDA WREDE.
Grevinna, f. Burén,
Lidingö.

ELLEN von BAHR.
Borgmästarinna, f. Thalen,
Uppsala.

SIGNHILD CURMAN.
Professorska, f. Gödecke,
Stockholm.

AGNES HAMMAR-SKJÖLD.
Landshövdinga, f. Almqvist,
Uppsala slott.

INGRID JUEL.
Professorska, f. Widegren,
Uppsala.

BARBRO LUND-GREN.
Doktorinna, f. Rålamb,
Stockholm.

SIGRID SACHS.
Generalkonsulinna, f. Fränckel,
Stockholm.

ANNA SÖDERBLOM.
Ärkebiskopinna, f. Forsell,
Uppsala.

GRETA UPMARK.
Doktorinna, f. Severin,
Stockholm.

EVA NYBLÖM.
Idun, Stockholm.

säs och sade de i egentlig mening förlösande orden ty i detsamma gled skynkena ner och damerna borde ha satt fingerrarna för ögonen om det varit en levande karl för han stod mera naken än Arne Borg när han gör tornhopp i siminrättningen. Förresten måtte han inte må riktigt bra han gapar som en aborre som ligger på en båttoft och kippar efter andan och undrar vad det är för ett nedrigt djurplågeri. Längre fick man dock icke bekika föremålet ty Anders de Wahl klev fram omaskerad och började skrika så att chaufförerna på Norrbro ryggade till och undrade vad det nu var för ena nya konstern polisen hittat på. Han höjde mot himlen en prövande Hamletblick som tycktes säga »paraply eller icke paraply, det är frågan» och så klämde han ur sig en sång till Solen, vilket i betraktande av Meteorologiska Centralanstaltens slarv föreföll olämpligt, Molnets broder hade varit mer avpassat för tillfället. De Wahl fick emellertid hålla på, man hade inte hjärta att störa honom, förresten voro lastbilerna igång igen på bron. Och eftersom han slutade med löftet att komma igen »med en sönare sång» fanns ingen anledning att bråka förresten hade jag fått ögonen på en medelålders herre med kortsnaggat hår under den mjuka hatten och blusskärp omkring den fylliga midjan. Kommen närmare befanns det vara Milles själv som skulle fram och bocka för monarken. Hade jag varit kung Gustav skulle jag kanske sagt som så: »ja min kära Milles, karln däruppe är ju ovanligt välskapad jag har sällan sett så snygg figur inte ens på hästgardet. Men när du skulle sätta porträttmedalj på piedestalen varför kunde du inte ha tagit Tegnérns klassiskt vackra profil i stället för gubben med de grova dragen och den löjlige peruken — för det skall väl inte vara Esaias Tegnér?»

Men när Milles fått höra dessa sanningsord hade han väl förmörkats i sitt sinne och suckat de djuptänkta ord som stå på hans Industrifilbunke framför Teknis

Evig strid
Ingen frid
livet är

Ack ja, professor Milles.

Men låt bli
skriveri
det ej klär.

Under tiden stod generalkonsul Figge Lucullus Hagström i en vrå av Strömparterren och snyftade så hårt att ett Albanesiskt storkors och en kommendörskraschan från Bolivia trillade ner till norsarna. Vad skall det nu bli av hans lilla bronsfröken Dimman som han en gång ädelmodigt donerade och avtäckte? Var lugn högtärade Figge Mæcnas Dimman står sig nog och förövrigt får Figge trösta sig med att

det kan väl hända
att han kunnat sina pengar sämre använda.

CELESTIN.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS. I NAMNET — EASTMAN KODAK COMP. — PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM
ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG - MALMÖ - STOCKHOLM

DET STUNNAR TILL BRÖLLOP

Prinsessan Märtha.

BRÖLLOPSTÅT OCH BRUDKLÄDSEL VID PRINSESSAN ASTRIDS FÖRMÄLNING DE SJU BRUDTÄRNORNA.

Prinsessan Astrids brudtärnor presenteras här, varjämte man får höra lite om ståt och toaletter vid det stundande furstebröllopet.

Bruden bär prinsessan Margaretas slöja.

Eftersom det blir två bröllop blir det också två brudklädningar. Vid bröllopet i Rikssalen i Stockholm kommer bruden att följande gammal god svensk tradition bära vit klädning. Materialet är siden rikt garnerat med gamla brysselspetsar, desamma som brudens både mor och syster burit, då de stått brud. Brysselbröllopets brudklädning kommer att göras av silverbrokad. Båda toaletterna äro beställda från svenska firmor.

Som brudslöja har prinsessan valt att bära den charmant vackra brysselslöja, som gått i arv i hennes släkt och som bars av brudens syster, prinsessan Margaretha vid hennes bröllop 1919 — Idun meddelade i sitt förra nummer en bild av prinsessan Margaretha som brud, där man kan studera den vackra slöjan. Prinsessan Astrids hårklädsel blir traditionellt svensk och enkel: en liten myrtenkrona. Och vad kan se mera förtjusande och prinsesslikt ut, alla guld- och juvelkronor till trots?

"Going-awaydress."

I engelska bröllopsskildringar får man alltid läsa om brudens »going-awaydress», resdräkten, som hon efter vigseln utbyter brudklädningen emot. När prinsessan Astrid vinkar farväl till Stockholm få vi se henne klädd i en grålila korrekt resdräkt och dito hatt.

Mera fantasifull och bländande blir emellertid hennes toalettprakt, då hon presenteras för sin nya huvudstad och sitt nya folk. En elegant ankomstdräkt i vit sammet, garnerad med vit räv, och med tillhörande vit hatt är en flicklik och brudvärdig dräkt, som säkert kommer att klä

Prinsessan Ingrid.

prinsessan utmärkt. En annan mottagningsdräkt göres i rosa sammet med blåräv och till den rosa sammetshatt med crosse.

Fyra kungliga tärnor.

Precis som så många andra brudar skall prinsessan Astrid ha sina närmaste släktingar och väninnor till tärnor. Åtta tärnor och marskalkar uppvakta brudparet, tärnorna i apricosfärgade Georgetteklädningar. Bland tärnorna äro fyra av kunglig börd. Först brudens syster, prinsessan Märtha, så hennes syssling prinsessan Ingrid, hennes blivande svägerska, prinsessan Marie-José av Belgien och prinsessan Feodora av Danmark. De återstående fyra utvalda lyckliga äro: fröknarna Anne-Marie von Essen, Anna Adelswärd, Margaretha Stål och Alfhild Ekelund, den senare brudens lekkamrat genom alla barndomsåren från Fridhem.

INTRESSET — NATURLIGTVIS mest och kanske uteslutande bland damerna — för prinsessan Astrids stundande bröllop tycks vara oerhört i landets alla hörn med huvudstaden som brännpunkt. Men så har inte heller en blivande drottning av Sveriges kungahus gifts bort på åtskilliga decennier. Och när en brud vem som helst kan ge stoff åt tanters och väninnors tankar och konversation under månader, vad skall då inte en kunglig brud åstadkomma i den vägen? Varest två eller flera damer mötas i dessa dagar kan man alltså våga slå vad om att prinsessan Astrids bröllop debatteras.

Stor hemlighetsfullhet omsveper brudens anstalter för bröllopet, men helt och hållet kan inte en omtalad prinsessa försvinna i sin huvudstad, även om hon ibland föredrar att åka omkring på sina uppköp i vanlig taxameterbil för att inte väcka uppmärksamhet. Bröllopsceremonielet är däremot offentliggjort, sedan drottning Victoria godkänt det — hon är trots sin bortovaro värdinna på slottet och deltar per korrespondens livligt i alla bröllopsdetaljers ordnande.

Fr. v. t. h.: fröknarna Margaretha Stål, Anne-Marie von Essen, Alfhild Ekelund och Anna Adelswärd.

Ahlgrens
NOBLESS
Ger djup glans — Smetar ej.

EN KONFIRMANDERNAS BOR-

ETT INTRESSANT FÖRSLAG MED EXEMPEL

Hela Stadshuset fullt av ungdom i konfirmationsåldern och deras föräldrar vid en stor medborgarfest varje vår är vad som i nedanstående artikel föreslås med utgångspunkt från en skildring av den urartade konfirmationshögtiden i Danmark råkat in i och den reaktion som uppstått däremot. Denna borgarfest skulle, menar författaren, på intet sätt bli en konkurrent till konfirmationen, snarare en hjälp att hålla den kyrkliga högtiden kvar som en enbart religiös högtid och inte en kläduppvisning. Ungdomsfesten skulle bli ett stadens och borgarnas välkomnande av de äldre barnen in i ungdomens led, en sorts officell upptagning bland de "stora". — En svensk prästman uttalar sig om förslaget och diskussionen är fri i våra spalter.

KONFIRMATIONEN HAR I DANMARK efter hand utvecklats till en borgerlig högtid än till en kyrklig. Det religiösa momentet har mer och mer fått träda i bakgrunden för den väl även i Sverige tämligen gängse uppfattningen att detta på de ungas väg är en milstolpe, som markerar övergången från barndom till ungdom, ja, i breda lager inträdet i de vuxnas led, där bördan för uppehållet välts över på de egna skuldrorna. Men formerna i Danmark ha antagit en betydligt världsligare prägel än hos oss. Från kyrkan susar man i bil hem till festmiddagen, som är både högtidlig och glad med tal och presenter allt efter råd och lägenhet, det ordas om festföremålets anlag och fram-

tidsutsikter, det ätes och pokuleras av hjärtans lust.

I de burgnare klasserna har konfirmationen urartat till en sorts kapprustning, särskilt mellan de unga damerna, som nu för första gången skola räknas som en smula vuxna. Klädfrågan spelar en oerhörd roll, man räknar presenterna — »tänk, hon fick 68» eller »tänk, hon fick bara 9»; det är smycken, ringar, böcker, resväskor, toalettuier och allt under solen, som kan vara åtråvärt för en sådan ung person. Jag har hört en uppgift, som gör pretention på att vara sannfärdig, om en flicka, som fick över 100 konfirmationsgåvor. Helst skall det också vara en »annandagsklädnings» och ännu en till »konfirmationsbalen», ett i Sverige okänt begrepp; men man kan också gott och väl dansa i själva »konfirmationstojet» några dagar efter konfirmationen.

Att detta är en urartning, en parodi på den religiösa högtid, som tagits till utgångspunkt för allt detta stohej, kan inte

frånkommas. Och en protest mot denna sammankoppling av religion, mat och kläder har också uppstått — men inte från kyrkligt håll, som man kunde väntat, utan snarast från den helt motsatta sidan. Redan för ett tiotal år sedan stiftades av en del för saken intresserade personer, däribland Köpenhamns nuvarande finansborgmästare Peder Hedebol, en förening som gick ut på att ersätta konfirmationen med en ungdomsfest med musik, sång och tal. Föreningens start var blygsam. Fyra ungdomar deltog i den första av föreningens fester — i höst ha 300 anmälts till den halvårligen återkommande »borgerliga konfirmationen», ett fullkomligt missvisande namn f. ö. på dessa högtider, där det varken är fråga om löften eller konfirmation av något slag; men benämningen har så att säga skapats av sig själv i folkets mun och vunnit burskap i språket. Av den lilla skara, som först sammanslöt sig för denna idé har det blivit en förening på över 1,000 medlemmar.

Tre söndagar å rad har den gamla ärevördiga St. Nikolajkyrkan, som från gudshuset efter en stor brand övergått till kommunalbibliotek och föredragssal, fyllts av pyntade och högtidsstämda gossar och flickor och deras anhöriga, och från talarstolen ha de bland andra också hört själva justitieministern ge dem några varmt mänskliga ord med ut i livet. Det är ungdom ur alla samhällslager, men dock mest ur arbetarklassen; mest från Köpenhamn.

Det var rätt egendomligt att i söndags se den ena tätt sammanslutna lilla familjegruppen efter den andra med en förväntansfull »konfirmand» i sin mitt rädda sig in från den vinande höststormen mellan kyrkportens stora strävpelare. Flickorna skilja sig inte från vanliga små danska kristna »konfirmandinder» i sina luftiga vita klädningar med »slavringar» och andra armband på de bara armarna, blommor i händerna och en liten spetsnäsduk för att uppsamla eventuella rörelsens tårar. Det är bara psalmboken, som fattas — men där kommer minsann också en käck yngling i nytt sjömansställ med detta kristna emblem i näven.

Högtidliga vandra de in och sätta sig på de främsta bänkarna — gossida till vänster, flicksida till höger, detta är väl första gången de äro huvudpersoner, och de känna stundens betydelse. Under det konstrikt arbetade votivskeppet, som svävar i korets valv, börjar orkestern spela marschen ur Midsommarnattsdrömmen. Det är solosång och stråkmusik och slutligen får festpubliken själv ge fritt utlopp åt sina livsandar i unisont utförande av någon av dessa naivt betagande sånger, som danskar ha så gott om. Och så kommer festtalet: om far och mor och hemmet, om livet, som väntar, och om samhället. Spetsnäsdukarna komma till heders ett slag, för att sedan inte komma i bruk förr än möjligen när far och mor klappar om sin gosse eller sin flicka, som inte längre skall räknas som barn. Och de vuxna säga varandra »til Lykke med Barnet». Efteråt

Konfirmanderna på väg från kyrkan till — — — — —

BAKA MED
EKSTROMS JASTMJÖL

GARFEST I STADSHUSET

FRÅN DANMARK. AV MARTA KARLGREN

samlas man till en enkel kopp kaffe — det är meningen att, trots högtidligheten, hålla det hela inom enkla former.

Rätt som jag sitter där och ser på denna borgerliga ceremoni, dalar det en tanke ner på mig: är inte detta egentligen en briljant idé att taga vara på? Inte som en ren kopia och på intet sätt som någon sorts konkurrent till den kyrkliga konfirmationen. Ingen bismak av antireligiös propaganda! Nej, helt enkelt bara en ärlig jättestor medborgarfest för all den Stockholms ungdom, som står i begrepp att lämna barn- domen bakom sig. Fyll hela Stadshuset med 14—15—16-åringar och deras föräldrar och låt staden själv hälsa dem välkomna in i ungdomens led. Låt någon av stadens yppersta representanter eller någon annan förtjänt medborgare tala om livsglädje och arbetsglädje, om livsansvar inför sig själv och andra, om vad som helst som är upphöjt och eftersträvansvärt — man är mer mottaglig för sådant i den åldern än någonsin annars. Men låt det framför allt vara muntert och fullt av livsmod. Fyll sedan ut programmet på lämpligt sätt med sång och musik. Fyll sedan ut programmet på lämpligt sätt med sång och musik, och varför inte sluta det hela med en enkel förplägning och dans — både för barnen och föräldrarna! Det är dock en viktig och glad dag för alla parter när barnskorna trampats ut och den bör absolut markeras med glädje.

Vad den praktiska utformningen angår vore det väl lämpligast att det blev folkskolans avgångsklass och i ålder motsvarande klass i övriga läroverk, som finge vara med om denna borgarfest. Ty naturligtvis skulle man deltaga i denna högtidlighet endast en gång i livet såsom en officiell upptagning bland de vuxna. Och kostnaderna finge ej bli så stora att de behövde skrämja.

Så långt ifrån en konkurrent till konfirmationen skulle denna högtidlighet komma att bli ett tvärt om säkert av många prästman och även av många föräldrar ur rent religiös synpunkt skulle hälsas med glädje. Den skulle bl. a. ge en utlösning åt det för den kvinnliga ungdomen allt mer stegrade klädintresset vid konfirmationen, som hotar att leda de svenska bruden in på något som liknar danska banor. På den muntra medborgarfesten kan det gott vara plats för en smula bjävs och flärd och blomsterhyllning till den nyvunna värdigheten att vara »stor». Och i stället får konfirmationen bibehålla sin karaktär av religiös högtid som ej längre, såsom nu för många är fallet, är obligatorisk bara för att man skall bli vuxen, i vilken senare form den ju är tämligen värdelös för vederbörande. Och sedan kanske man kunde slippa att se konfirmander överlastade med blomsterbuketter både fram och bak som om de tagit realskoleexamen och en sky av blomsterhandelspapper hålla ringdans utanför kyrkporten efter en konfirmation — det stör t. o. m. den irreligiöse.

Vore det inte en glad och vacker syn

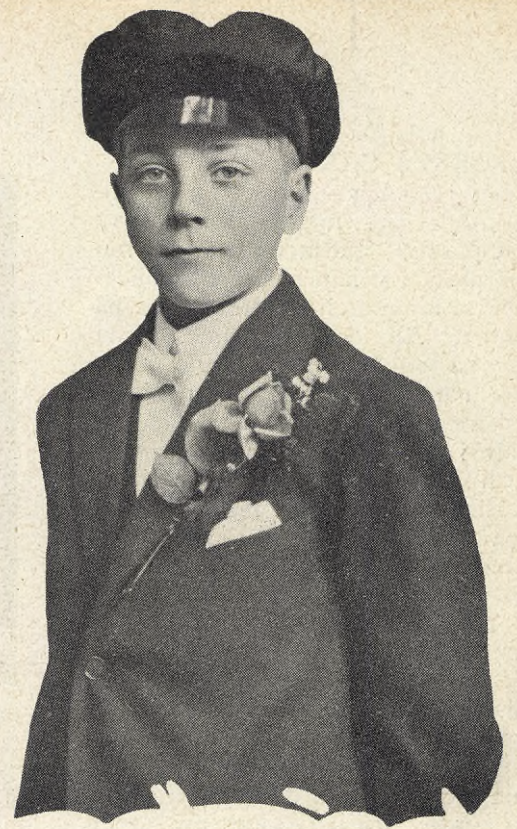
att se Stockholms stadshus varje vår erövrat av ungdomen med blommor och blader och sång och glädje?

MARTA KARLGREN.

Ungdomen har tillräckligt med fester.

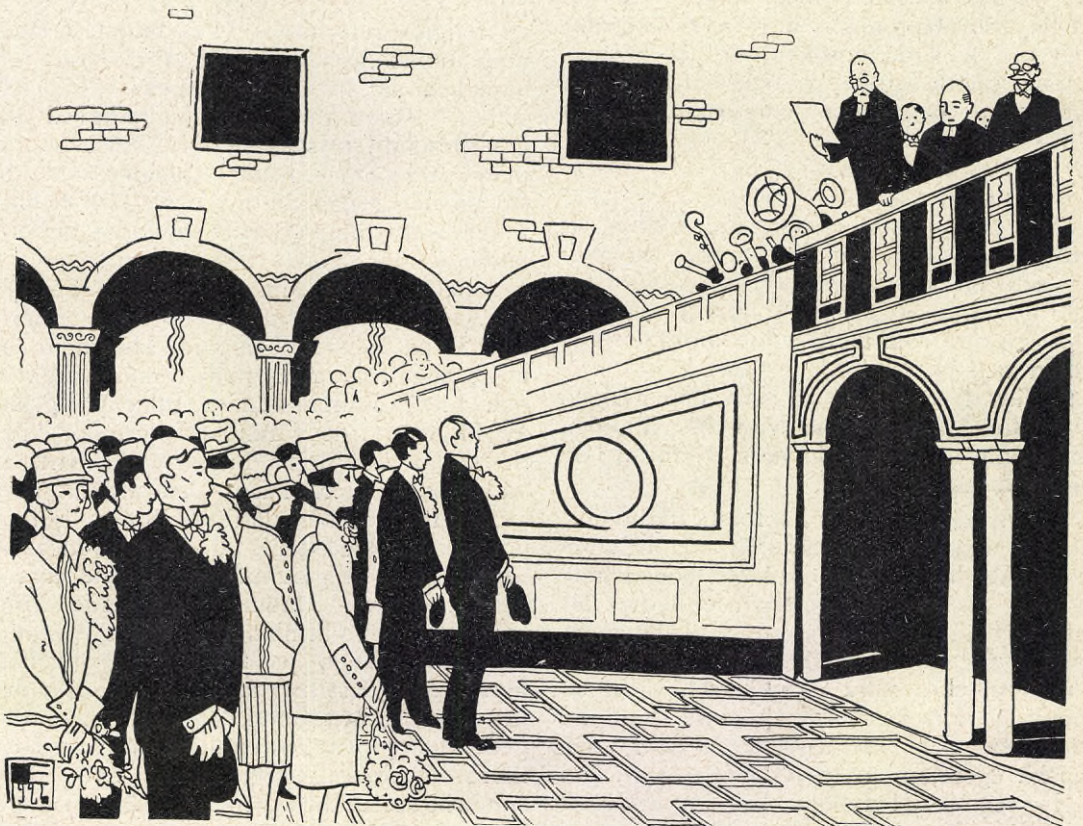
Kyrkoherde Eskil Andræ, vilken tagit del av ovanstående förslag, anser att det är onödigt med borgerlig konfirmation, när ungdomen har så många andra festligheter att delta i. Han säger:

— Att konfirmationsdagen för de unga blir högtidsdag inte bara i kyrkan utan också i hemmet är ju egentligen ingenting ont att säga om. Man kunde ju t. ex. jämföra med julfirandet. Inte kan man påstå att julfirandet i kyrkan mister sitt värde därför att julen även är en stor hemmets högtid. Men det är beklagligt att det finns föräldrar som se så ytligt på konfirmationens religiösa betydelse att den senare ofta undantränges i de ungas medvetande av omsorger och bestyr för toaletten, presenter och allt festande som förekommer. Men vad den s. k. borgerliga konfirmationen i Danmark beträffar, så är den ett ytterligare bevis för människans längtan efter högtidsstämning, efter något som lyfter sinnet över vardagligheten, men den vittnar också om hur fattig man är då det gäller att finna form för denna längtans tillfredsställande sedan man övergivit religionen. Och om man anser att den kristliga konfirmationen har någonting att ge de unga så är exemplet från Danmark ingenting att ta efter. Ty även om man inte med den föreslagna medborgarfesten för de unga avser att konkurrera med konfirmationen, så torde dock detta i längden

bli oundvikligt. För övrigt förekomma ju högtider av liknande art som den här föreslagna vid så gått som alla skolavslutningar, antingen det gäller folkskolan eller högre läroanstalter — kan inte det räcka?

Dessutom skulle jag vilja tillägga, att vår tids ungdom just inte är vanlottad evad det gäller festligheter av allehanda slag. Tvärtom är den att beklaga då den i jämförelse med gångna tiders ungdom svävar i fara att bli blaserad, något som enligt min mening är bland det värsta som kan hända en människa, livet mister ju härigenom så mycket av sitt värde. Helt visst gör man ungdomen den största tjänsten genom att söka stävja dess nöjeshunger i stället för att ytterligare ge den näring.

— — — Blå hallen i Stadshuset, där de högtidligen upptas i "de storas" församling.

CAP
Nötter

ytterst delikat
nougatchoklad
i askar à Kr. 1:—
Obs. prissänkningen

ANN MARGRET HOLMGRENS MINNEN. FÖR IDUN AV MARIKA STJERNSTEDT.

FÖRSTA GÅNGEN ANN MARGRET Holmgren, vid 23 års ålder och som nygift professorsfru i Uppsala, träffade Björnstjerne Björnson, tog han henne ögonblickligen i famn och kysste henne på kinden. Alla de närvarande, ty det var på en bjudning, funno detta helt naturligt handlat av den impulsiva mannen — så berättar hon själv i sina nu utkomna Minnen och Tidsbilder.

Historien förmåler ingalunda att den store B. B. spenderade samma ynnestbevis på andra unga damer i sällskapet. Men, fortsätter Ann Margret Holmgren: »Det var nämligen så, att jag var liten och späd till växten och hade ett barnsligt väsen.» Björnson döpte också genast sin nya väninna till »det lille menneske». Visserligen förklarade han sedan att han därvid mer tänkt på ordet menneske än ordet lille. Men detta betvivlade A. M. H. blygsamt själv. Hon hade, säger hon, ofta en betryckande känsla av litenhet och oerhörd underlägsenhet under dem hon kom i beröring med. Redan genom hela barndomen hade hon oförbehållsamt beundrat allt hos den ett år äldre systemen Sophie (sedermera fru Boström): »Det var mig en gåta hur en människa kunde vara så fullkomlig som Sophie var.» Och när hon blev förlovad med den redan då bemärkte unge fysikern Frithiof Holmgren, kallade han aldrig sin lilla fästmö annat än »Pyret». För alla människor tycktes hon vara den »lilla».

Dock, vi ha rätt att tro Björnson på hans ord, att det verkligen mest var menneske han menat med sin benämning. Vid avskedet från Uppsala och från Holmgrens, efter det lyckade besöket där, då bekantskapen inlets, vände sig också den norske skalden till den unga professorskans man och sade:

— »Husk på at det lille menneske kan voxte.»

»Jag tror», skriver hon nu, femtio år senare, »att om himlen öppnat sig och jag sett all dess härlighet, så kunde det inte ha gjort ett djupare intryck på mig än dessa ord, som ingåvo mig hopp om nya himlar och en ny jord».

Så litet trodde hon sig själv den gången om. Men memoarerna visa oss att den skarpsynte människokännaren Björnson inte misstagit sig.

Ann Margret Holmgrens första barndomsintryck äga religiös karaktär. Hon kommer ihåg hur glad och stolt hon kände sig över att vara söndagsbarn och över att det i kyrkan hållits tacksägelse över hennes födelse — en tacksägelse från predikstolen, hon sedan själv betvivlar ha varit något fullt korrekt. Sin undantagsställning erfor hon som ett mystiskt ansvar, och ganska egendomligt är att den lilla flickan ej för egen del fylldes av storhetsdrömmar, utan blott svärmade för att bli stammoder till någon märklig man, kanske just

Ann Margret Holmgren.

Den svenska kvinnorörelsens och för övrigt en hel svensk kulturepoks "grand old lady", professorskan Ann Margret Holmgren har skrivit sina memoarer, som här anmälas av vår högt värderade medarbetare författarinnan Marika Stjernstedt.

en religiös reformator. Sin religiösa läggning bibehåller A. M. H. för övrigt genom hela sitt liv — och påpekar det också själv — ehuru fullkomligt obunden av någon bestämd trosbekännelse. Närmast vill man väl nämna hennes religion en ljus tro på det godas slutliga makt och hennes religionsutövning ospart arbete för befrämjande av detta goda, varhelst hon sett det.

Ann Margret Holmgren är född Tersmeden (1850) och var dotter till kammarherre Nils T. på Hessle i Uppland. Hon talar om att Ellen Key och hon funno varandra och blevo intima vänner först på grund av likheten i de förhållanden under vilka de båda växt upp. Bägge voro barn av vad man numera kallar den utdöda herrgårdskulturen, där dåtidens förfining i vana, liksom kärlek till all odling hölls i ära, samtidigt med gammaldags hushållsamhet och stränghet. Modern hette Cederström, från Bråte i Värmland, och A. M. H:s barndomsminnen pendla mellan det kära Hessle med dess mer familjala atmosfär och det storslagnare Bråte, där den magnifike generalen greve Löwenhielm på Long var morbror i huset. Löwenhielm hade skilts från sin första hustru och detta var något så oerhört att A. M:s mor endast talade om det med återhållna tårar: »Det är nå-

got av det sorgligaste som någonsin hänt». På Long förde Löwenhielms formligen hov och om grevinnan, hustrun n:r 2, sades att hon ständigt låg i strid om rang med landshövdingskan i Karlstad. Vid ett tillfälle hade båda damerna kommit att sitta i samma soffa, men hela tiden vänt varandra ryggen. Barnen Tersmeden funno dock att mormor på Bråte och hennes omgivning voro bra »gammalmodiga». Det var till exempel där förbudet nämna att man skulle gå och bada: det ansågs såra anständigheten. På Hessle var man van vid litet friare former, ty Ann Margrets far gillade endast enkelhet och den s. k. »stora världen» ansåg han vara den sämsta av alla. Starka drycker liksom tobak var han en svuren fiende till, vilket ej den tiden torde varit vanligt för en man av hans stånd. Sparsam var han i vardagslag, men frikostig när det gällde hjälpa och sällsynt barmhärtig.

Man förstår att barnet Ann Margret sålunda tillfördes rika och varierande intryck. Hon fick en inblick i det som ännu levde kvar av »ancien régime», lärdes vara traditionellt noggrann i fråga om form och bruk, erhöill ideella impulser, men kanske även visshet om att man inte nödvändigtvis behövde vara »som alla andra».

Det parti av hennes nedskrivna minnen, som handlar om barndomstiden på landet är synnerligen intressant och fullt av roande eller för eftervärlden värdefulla detaljer. Då Tersmeden låg i Stockholm för riksdagen, följde familjen ofta med. Till resorna vintertid på 50-talet hörde att man alltid hade yxa med sig i släden — mot vargar. Tyvärr berättas icke hur eller var familjen från Hessle bodde och levde i Stockholm. Vi få dock veta att lilla Ann Margret åkte med i den s. k. cortégen i maj 1857 eller 58, då de kungliga, enligt årligen återkommande bruk, i öppna vagnar med fyra hästar foro ut till Djurgården, följda av allt som var nog lyckligt äga ekipage eller åtminstone kunna bestå sig hyrvagn. I Stockholm var lilla Ann Margret finare utstyrd än hemma och det beredde henne stort nöje: »Jag har nämligen alltid älskat och kommer alltid att älska vackra och klädsamma kläder. — Allra helst skulle jag se att var och en hade sin egen individuella modell, som inte vore underkastad den evinnerliga och odrägliga modeväxlingen, som jag tror är lika skadlig för kvinnan själv som för hennes kassa.»

Vid tretton års ålder fick Ann Margret göra sin första utrikesresa, såg Paris och Rom, kejsar Napoleon III med den vackra kejsarinnan och påven Pio IX, samt Schweiz och på hemvägen något av Tyskland, vilket dock föreföll blekt efter Italien. Vid 15—16 års ålder tillbringa hon vintrarna i Uppsala, varifrån åtskilligt berättas om professorsoriginalen där, bl. a. om professor Svedelius, som i sällskapslivet var en rent

(Forts. sid. 1140)

STRUMPOR
med Lejon-Märket garanterar
en förstklassig vara.

LEJON

INREG. VARUMÄRKE

VANTAR
med Lejon-Märket föres
i alla välsorterade affärer.

GÖSTA EKMAN HÄR IGEN

NYTT PÅ OSCARSTEATERN OCH KOMEDITEATERN.

Tollie Zellman som lejonämjerska.

»MENAGERI», AV CURT GOETZ, HETER Komeditaterns nya pjäs, som egentligen består av tre självständiga enaktere. I de båda första, »De kuttrande duvorna» och »Den farliga hunden» får man göra bekantskap med en författare, som utan att egentligen visa något nytt ändå är en man med god blick för teater. Han har dessutom en annan ovärderlig egenskap, den att vara spirituell. Sketcherna — ett allvarigare namn kan knappast användas — äro fyndigt hopkomna, välskrivna och roande. Båda behandla små snedsprång i källborgerliga tyska äktenskap, särskilt »Den farliga hunden» har ett förträffligt uppslag, som också utnyttjas skickligt. Här gjorde Sture Baude en liten god studie av sin blide professor, som emellertid kan bli nog så knipslug och hämndlysten när det gäller att avslöja rivalen. Skada att den senares förmenta sjukdom överdrevs alldeles för mycket av skådespelaren i rollen. Den hade eljest kunnat bli ett verkligt fynd.

Kvällens lyckade upptakt stördes tyvärr av slutet. »Den galande tuppen» med sin originella idé att förlägga handlingen till en filminspelningsateljé, där Hamletgubbarna röka cigaretter i väntan på tuppens ankomst, vålnaden sover i ett hörn och primadonnan i det avgörande ögonblicket strejkar, hade alldeles fuskats bort. Det blev grovt spex utan innehåll men med många muntrande poänger, åt vilka man kan skratta om man har lust. Med teater har det inget att skaffa.

Nils Lundell spelade en känd Stockholmsregissör med illusorisk mask och röst. Det är mycket möjligt att stycket kommer att gå bara på detta enkla faktum. Dessutom har man roligt åt tuppen, upptågets mest dramatiska figur. Han värper visserligen inga ägg men gal på fel ställe. Och redan det är aktningsvärt av en teaterupp, som strängt taget borde ha andra uppgifter att fylla i hönsburen.

»Han som får örfilarna» på Oscarsteatern.

Leonid Andrejew hör visserligen ej till de allra modernaste ryssarna men han är

Oscarsteaterns efterlängtade meddirektör Gösta Ekman har slutat sin filmning och gjort sin entré på talscenen vid premiären på »Han som får örfilarna», vilken jämte Komeditaterns nya pjäs »Menageri» här recenseras av prins Wilhelm.

ändå en god exponent på den kategori författare, som vid tiden för världskrigets utbrott voro unga och ville något nytt. Det var frigörelsen från den gamla teaterschablonen som eftersträvades, grällare effekter, skarpare motsatser, våldsammare temperament under det slaviska lynnets ögonskenligt lugna yta.

Vad tiden har gått fort sedan dess! Den stora revolutionära stormfloden sopade undan så mycket, nya värden skapades på spillrorna av allt det gamla, som inte dög längre, en helt ny konst uppstod som tog sikte på det jäktade och sönderslitna i tillvaron. Leonid Andrejew blev obarmhärtigt utrangerad ur föregångarnas led, han föll tillbaka och blev plötsligt gammal. När hans individuella livssyn inte längre kunde förlika sig med massans herravälde gick han i landsflykt och var för alltid ur spelet. Han dog 1919.

»Han som får örfilarna» skrevs omedelbart före krigsutbrottet och ger oss således författaren sådan han var innan den första stora brytningen i hans liv inträdde. Det är skådespelet om geniet som berövas sin uppfinning, om människan som går under i förnedringens bitterhet, om personlighetens utplånande i samma ögonblick clownmasken dras på. Och det är också om en samling hopravsade typer från ryttargång och arenor — sågspånets brokiga artister med deras primitiva känslor och uppblussande lidelser, naiva lättrördhet och oresonliga lynne. Allt andas avundsjuka och intriger, våldsam kärlek och ännu våldsammare hat i det halvmörka hörnet av cirkusen där handlingen utspelas. Ögontråna, stiletter blixtra, handeln med människor fortgår under musikens fanfarer och lejonens ryttanden. Öde bryts mot öde, det blir ett slags allas krig mot alla där man ändå tvingas hålla ihop för näringsfångets bästa. Direktören klatschar med piskan, hans hustru lejonämjerskan försöker tämja människor till omväxling med sina rovdjur, jockejen Besano har sitt huvud för sig och Jim Jackson gör ingen förnär med sina klumpiga clownupptåg. Greve Mancini har inga pengar men en skön dotter, som får anställning vid sällskapet som konstberiderska, människens hjärtan bli som vax när hon ser på dem men hon ratar allelsamman, inklusive geniet som får örfilarna, och beslutar gifta sig med den rike baronen i stället. Men den örfilade, som ändå borde ha någon erfarenhet sedan hans hustru be dragit honom och störtade honom i det namnlösa eländet, lägger sig emellan giftermålet och när han inte kan förhindra det på annat sätt blir det den traditionella nypan gift i ett champagneglas, som avgör saken. Medan klockan ilsket kallar honom till sin plats på arenan dö de båda älskande på en soffa, i avskedsögonblicket medvetna

Inga Tidblad och Gösta Ekman. (Almberg & Preinitz foto.)

om den ömsesidiga kärleken. Konstberiderskan segnar ner som ett dalande blad från någon vacker ros medan Han, som fått så många örfilarna i sin dar, bara vikts ihop som en fällkniv. Kring den vita clownmössan står en sky av krita — ett liv har slocknat, ett öde beseglats, ett lidande upphört. Geni, drömmar, passioner, glädje och förtvivlan — allt går upp i rök, allt är förgängligt och blir bara till ett stofmoln, som virvlar över sågspånen och förintas.

Det är en vacker tanke, ett djärvt uppslag, men Andrejew har inte lyckats ge pjäsen den nödiga dramatiska ryggraden. Den har blivit till en bukett av brokiga roller, knappast någon av figurerna har författaren lyckats genomföra till slutet. De bli intressanta skisser rätt och slätt, som komma och gå på ett ganska godtyckligt sätt. Man väntar hela tiden att de skola effektivt ingripa i handlingens gång men därav blir intet. Den rinner ut i sanden, eller snarare sågspånet. Och hur gammalmodigt verka inte en del av de utdragna scenerna med sin kvasifilosofi och jolmiga sentimentalitet. Man förvänar sig gång på gång över att pjäsen inte är äldre — bara 12 år, vad tiden ändå rinner iväg fort! Nej, då var filmen bättre, där fanns mer dramatisk nerv och befriande fantasi. Det är tråkigt att nödgas erkänna detta, kanske låter det rent av hädiskt i mångas öron, men om filmen för en gångs skull lyckats åstadkomma något bättre av originalet genom att omstuva det vore det orättvist att helt förtiga fakta.

För Oscarsteatern var det väl att Andrejews något melodramatiska stycke fick ett så glänsande utförande. I Han gjorde Gösta Ekman sitt återinträde på Stockholms teaterhimmel — evenemanget hälsades av en fullsatt och begeistrad salong. Och sämre roll kunde han ha valt. Med nöje återsåg man denne konstnär, som tack vare filmen redan fått sin givna rangplats långt utom landets gränser. Säkert är han en av den vita dukens förgrundsfigurer men vad bättre är: han hör dock i främsta

(Forts. sid. 1140.)

Av alla bakpulver man sett sägs Tomtens vara numro ett

EN GAMMALDAGS IDYLL

HOS BORGFRUN PÅ KULLA GUNNARSTORP.

Grevinnan Edith Wachtmeister.

Borgen.

Grevinnan matar svanorna.

Salongen.

DET ÄR FULLT AV GÄSTER PÅ Kulla Gunnarstorps Borg. »De annonsera själva sin ankomst», säger grevinnan Edith Wachtmeister, »de veta, att de äro så hjärtans välkomna. Jag tycker också, att jag har det så vackert omkring mig, att min största glädje är att få dela Borgens behag med mina vänner.»

Ja, att detta är ett ställe, där man måste trivas, det förstår man ögonblickligen, liksom att här är gästfrihet ett med glädje fullföljt bud.

Ägaren till Kulla Gunnarstorp, grevinnans svåger, greve Axel Wachtmeister, tittar in på Borgen ett slag under en promenad i parken. Och han talar om för mig, att hans mor, grevinnan Elisabeth Wachtmeister, förordnade som ett bevis på hennes tacksamhet för den uppoffrande och kärleksfulla vård, som hennes sonhustru ägnat sin make under den långa sjukdom, som föregick hans död 1917, att grevinnan Edith Wachtmeister skulle på livstid disponera Borgen som änkesäte med trädgård, stall och allt, som hör dit.

Grevinnans make, greve Fredrik Wachtmeister skötte egendomen som sin moders disponent. Och efter hans död fortsatte hans änka att sköta gården tills för något år sedan. Hon står därför i intimare kontakt med folket än någon annan och är avhållen som få. På mer än 40 år har ingen annan kusk funnits på Borgen än

Med varm sympati skildras här ett besök hos borgfrun på Kulla Gunnarstorp.

den, som alljämt kör grevinnans ekipage. Av gammalt trofast folk består hela tjänarestaben, och grevinnan berättar gärna vackra drag om dem.

Helt inom breda vallgravar ligger grevinnans betagande hem. Det är ett fullkomligt litet paradiset, en gammaldags stämmingsfull idyll, som utgör en värdig ram åt Borgens härskarinnas, den varmhjärtade och så sällsynt sympatiska grevinnan Edith Wachtmeister. Rosenparteren mellan Borgen och vallgraven är sannoligen som en saga, och runt om stöter man på den ena lilla inbjudande bersån efter den andra. Vid den vita bryggan mitt för rosenparteren ligger en liten båt och på vattnet flyta gula och vita näckrosor. Och när grevinnan stiger ut på bryggan komma svanorna glidande med de graciösa, vita halsarna sträckta för att få bröd ur sin matmors hand, medan den högst personliga Nixe, grevinnans lilla hund, rasar av svartsjuka.

Men fastän solen flödar förföriskt över den idylliska tavlan, frestar det inre av den vackra 1500-talsborgen. Alldeles inom entrén fångas blicken av den gamla ursprungliga trappan av bastanta ekbålar, som vindlar upp mellan vita murar, där levande

blommor i nischer äro av en utomordentlig verkan.

Utsikten från grevinnans rum en trappa upp över terrassen och Kronborgs slott i en glänta mellan parkträden är rent betagande. Ett utomordentligt vackert rum är stora salongen, som går tvärs igenom hela västra delen av huset och har fönster på tre sidor. Det är här de förnämliga resterna av Wanås-samlingen hänga kvar, några stora djurmålningar, ett landskap av Keirinx m. fl. tavlor från 16- och 1700-talen.

Grevinnans svärmors speciella skötebarn var Svenska sällskapet för räddning av skeppsbrutna, och detta intresse har grevinnan Edith Wachtmeister tagit upp och fortsatt. En viss dag i månaden året runt samlas till syförening på Borgen traktens kvinnor, och en gång om året anordnas »Livbojen Borgen» basar på borggården, som vanligen ger ett lysande resultat. Som ordförande i Rödakorskretsen har grevinnan även för detta ändamål utträttat en hel del gott, lätt som hon har för att vinna och stimulera människor. Hennes vittfamnande, hjärtegodas väsen i förening med en varm och klarsynt fosterlandskärlek och ett mindre vanligt intellekt gör Borgfrun på Kulla Gunnarstorp till en kvinnogestalt, som man är glad att ha mött, och som man har lika svårt att glömma som den tjugande miljön, vilken omger henne.

A. F—K.

Blodbrist
Fås å alla apotek — Begär originalflaska å kr. 3:50
IDOZAN A
svagt avförande.

övervinnes snabbt med **IDOZAN**,
erkänt bästa järnmedicin. Angräper
ej tänderna. Förordas av läkare.
IDOZAN B
ej avförande.

Kemisk Tvätt

utföres förstklassigt vid
A.-B. NYABLÅHAND

Söder 334 26. Postadress: Liljeholmen. Liljeh. 23.
BÜTIKER: Hölländaregatan 13. Tel. Norr 4633; Birger Jarlsgatan 7,
Tel. Norr 125 09, Riks Tel. 53 73; Brännkyrkagatan 2. Tel. Sö. 334 39;
Hornsgatan 170, Tel. Sö. 301 35; Anna Walhjalt, Skolvägen, Älfsjö.

HEMBITRÄDET KRÄVER SIN RÄTT!

*Vi vilja bli behandlade
som människor, inte
som parias, säger
hembiträdet.*

*Gör rätt för er och ni
bli väl behandlade
säger en erfaren
husmoder.*

Det ständiga gnatet på hembiträdena har uppkallat ett hembitråde att själv — eller om det nu är genom en representant — ta till orda och göra räfst och rättarting med husmödrarna. Hon har många punkter på sitt program och får både svar på tal och medhåll från en husmor.

MÅNGA GÅNGER HAR JAG HÖRT FRUARNA HALLA konselj vid kafferepen om de förfärliga pigorna och när man då är ett hembitråde känner man sig icke som människa av kött och blod, utan som någon lägre djurras. Tänk, vad de kunna säga om oss och hur de utmåla oss! Så många gånger skulle jag vilja låta upp min mun bland dem — nu gör jag det här i skrift — och sjunga ut med vad vi tycka om fruarna, vårt arbete och vårt liv. Jag skulle vilja uppleva den dag då det blir lite ordning och reda i vårt yrke som i alla andra.

I vårt yrke, sa' jag. Ja, där äro vi redan framme vid första stötestenen på en jämn väg mellan husmödrarna och oss. Om fruarna kunde lära sig att vi äro yrkesmänniskor och inte hemslavar! Därmed vore nästan hela samförståndet vunnet. Man säger att det husliga arbetet inte kan gå efter så bestämda klockslag och rationella metoder som ett kontorsarbete exempelvis. Det är fel. Ett modernt hushåll bör kunna skötas rationellt, om bara fruarna kunde vänja sig vid att vi äro yrkesmänniskor anställda i deras tjänst och att ett hushåll inte nödvändigtvis behöver vara oorganiserat eller överorganiserat för att vara hemtrevligt.

Låt mig framhålla några krav som hembiträdena hävda:

1) **Arbetstidens begränsning.** Det är nonsens och gammalmodigt att komma och säga att arbetstiden inte kan bestämmas och begränsas i ett hem. Den bör bestämmas och begränsas helt enkelt. Hembiträdets arbetstid bör fördelas mellan kl. 7 f. m. och 7 e. m. med tid för måltider och vilostunder inberäknade. Vad hembiträdet företar sig efter kl. 7 e. m. bör inte husmodern lägga sig i lika litet som kontorschefen frågar kontoristen vad hon sysselsätter sin fritid med. Nå, men när det är bjudning då, frågar husmodern. Ja då måste naturligtvis en särskild överenskommelse träffas mellan matmor och hembitråde.

2) **Fritid och semester fordras.** Då hembiträdet har längre arbetstid än 8-timmars arbetsdag och dessutom knappast kan påräkna söndagsledighet bör hon ha viss ledighet bestämd. Åtminstone varannan söndag förmiddag och en vardagsförmiddag i veckan bör hon ha ledigt — även ett hembitråde kan behöva njuta sol och luft och göra sina uppköp. Vidare skall hon kunna räkna med lindrigare arbete på söndagarna.

Ett hembiträdenas krav som husmödrarna gärna hoppa över är semestern. Fjorton dagars ledighet varje sommar är vår önskan.

3) **Eget rum vilja vi ha.** Här komma vi in i stora våningar med paradsalonger och förmak och hallar, allt är så fint och storslaget, men det är inte alltid sagt att hembiträdet får ett eget rum. Ofta får hon nöja sig med en avbalkning i köket eller kanske i hallen eller serveringsrummet. Kan man kalla detta husrum? Tänk er själv, bästa matmor, att aldrig få stänga dörren om er person, att aldrig få klä er, läsa, sy, prata, sova, bakom en stängd dörr!

4) **Frökentiteln hålla vi på.** I intet annat yrke råder ett sådant förhållande att den anställda skall titulera sina överordnade, men dessa och deras bekanta kalla sina tjänsteandar för namn och du.

Och förrän vi hembiträden styvt hålla på denna solklara mänskliga rätt likväl som på alla här ovan nämnda fordringar, så kommer inte vår kår att betraktas annat än som parias, »pigägar».

ETT HEMBITRÄDE.

JÄ, VI HUSMÖDRAR ÄRO ENA RIVJÄRN, SOM BARA hålla konselj om de förfärliga pigorna. Men jag undrar vad de säga om oss vid sina konseljer och om deras syn på oss är ägnad att bidraga till någon god stämning mellan matmor och fröknar hembiträden.

Naturligtvis kan å båda hållen dragas upp förfärliga exempel på missförhållanden, där husmodern är att klandra. Men ännu flera husmödrar äro bestämt sina hembiträdens slavar och offer för deras okunnighet.

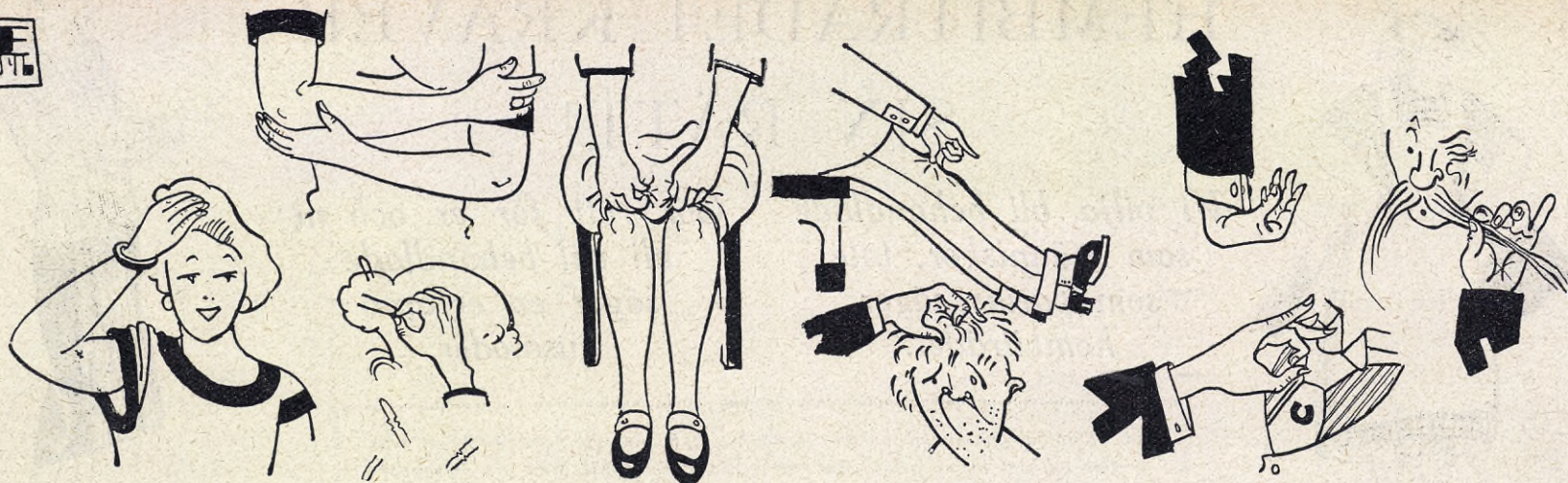
Det talas om yrkesmänniskor, rationell hushållning, avtal o. s. v. men när yrkesavtal uppgöras är det med skyldigheter och rättigheter från båda parter. Den saken tycks emellertid våra hembiträden alldeles förbise. Undra icke på om fruarna konseljbeskräma sig över sina hembiträden, då det finns så få i denna kår, som verkligen kunna sitt yrke och vad ännu värre är, så få, som ha ansvar och ambition. Tack vare de önormala förhållanden som på senare år rått på den husliga arbetsmarknaden får husmodern nöja sig med ett hembitråde, som aldrig borde göra anspråk på att fylla en plats. Hembiträdeskåren tycks leva i den föreställningen att kan en flicka inte bli något annat, alltid kan hon bli hembitråde, ty då behöver man inte kunna något. Här ligger grundorsakerna till matmorernas mistroende mot hembiträdena. Man bör akta sig för all generalisering, men den ligger nära till hands när man så högst sällan träffar på ett kvalificerat hembitråde, som kan vad man har rätt att fordra av henne. Det är svårt att reda ut sammanhanget mellan orsak och verkan i detta ämne — hembiträdena säga att så länge en värdig ställning inte bjudes dem i hemmen, så gå inga kvalificerade flickor till hemarbetet och fruarna hävda att så länge hembiträdena inte äro kvalificerade, kunna de icke uppställa några fordringar för sin ställning. Hur skall man få någon rätsida på ett sådant resonemang? Vem tar första steget? Måne det inte vore rätt och billigt att hembiträdena som platsökande först visade sin förmåga och sedan efter vunnit förtroende uppställde sina fordringar? Så brukar det gå till på alla områden och alla platser här i livet.

Jag är övertygad om att arbetet i många hem skötes mindre planmässigt och naturligtvis kan det ändras både till bättnad för husmodern och hembiträdet. Men ett hem är heller inte och får inte vara ett kontor, till hemmets maskineri hör ovilkörkligen en viss improvisation. Att arbeta i ett hem med dess alla levande fibrer kan aldrig bli detsamma som att stå vid en maskin i en fabrik. En verklig kvinna känner detta och uppskattar tjustningen i hemarbetets offerande av den personliga friheten. Liksom en husmor aldrig kan ha sina bestämda ledighetsdagar och sin semester, så skattar hon högt en viss förståelsefull hovsamhet i dessa anspråk hos sitt hembitråde, som dock hör ihop med henne och hemmet på ett helt annat sätt än kontoristen med kontoret. På hembiträdet beror hemmets trevnad och lugn — det är minsann en större och ansvarsfullare post än både kontoristens och de flestas i ett samhälle.

Vad eget rum beträffar instämmer jag av hjärtat i hembiträdets krav. Det är under husmoderns värdighet och förenat med otrevnad för henne själv att icke bjuda hembiträdet ett eget rum. Men för att ge hembiträdet en dörr för sitt rum behövs det att byggmästarna förbjudas att inreda jungfrualkover. Och låtom oss gärna kalla våra hembiträden för fröknar.

KOBBS specialblandning av Ceylonthéer, märket Zaryana (gul etikett), giver en kraftig, aromatisk, starkt stimulerande dryck. Jämför detta thé med andra i handeln förekommande thé-sorter i samma prisläge och Ni skall genast finna Zaryanathéets överlägsenhet i kvalitét.

M O D E T S G E S T E R

DAMERNAS GEST.

JUST NU FINNS BARA EN GEST, den att dra ner den korta kjolen. Det är inte bara ärkebiskopen, som lagt märke till den, tvärtom, han skulle gå sovande genom världen om han inte såge den och det är det sista han gör.

Han har i stället pekat på den gest, som hör till kläderna av idag.

Den gesten behöver inte alls några utläggningar. Och vi kvinnor veta, att varje mod har sin speciella åtbörd, som framskapas av modet och naturligtvis betyder, att man erfar ett ofta omedvetet tvång av den skepnad man ledes att ikläda sig för den korta period ett mod varar.

För några år sedan var det modernt med flor. Och alla kvinnor minnas hur man gjorde när man hade ett stramt sittande flor för ansiktet — man drog i floret och körde ut hakan i ett instinktivt behov av att föra floret ut från ansiktet. I sällskapslivet kunde våra manliga följeslagare roa sig med att härma den gesten. Att män lägga märke till dessa våra fasoner var redan då påtagligt, de ha säkert stort nöje av att se oss grimasera eller famla på ett eller annat sätt, liksom styrda av osynliga trådar.

Då vi hade rynkade kjolar, som knäpptes bak och sutto åt om midjan, gällde det alltid att ordna rynkorna vid sprundet, så att icke underkjolskanterna blottades — ja, ville det sig illa, kunde man se något vitt tyg rakt in i den lilla glugg, som de putande sprundkanterna bildade. Vår gest då var att mekaniskt och frånvarande, men ofelbart treva efter sprundet för att känna efter om det gick ihop. Jag minns det väl, jag har blivit biten av en geting på det sättet — i fingret.

Då vi hade långa, höga korsetter med rak front kunde man i spårvagnar se damer plötsligt räta på sig och liksom dra ihop sig. En undrande man frågade mig, en gång: »Varför i all världen göra ni så?» Och jag svarade som sanningen var, att den långa korsetten sköts uppåt, då man satt och man hade behov av att så att säga komma i nivå med den, maka ner den med en slingrande inandning.

De olika frisyreerna ha skapat en armé av gester. Inte ens de kortklippta kunna låta sitt hår vara. De föra handen från nacken och uppåt, eller släta sig över pannan som män göra — bara en annan gest är den att drömmande peta in testar i en hårknut.

Författarinnan Vera von Kræmer gör några lustiga erinringar om att damer alltid haft gester i stil med den nu aktuella av ärkebiskopen upptäckta. Hennes betraktelse har emellertid uppkallat en herre att i rättvisans namn även erkänna sitt köns gester.

En annan gest, som många herrar på den tid det var modernt med halvlånga ärmar irriterades av, ty den var trivial och oskön, var den, att damer brukade sitta och gnida sina armar. Och speciellt ägna sig åt armbågarna, i en undermedveten oro att de inte voro vackra.

Den gesten var en av de olyckligaste något mod har skapat. Den hade samma verkan som den att dra i en alltför kort kjol: väcka uppmärksamhet på något som man inte är bergsäker på att det är vackert.

Nyligen på en uppläsning viskade en dam i mitt öra: »Det är fatalt med de korta kjolorna, då man sitter på första bänken!»

Hennes ord voro riktade åt det sällskap hon hade som satt rakt bakom mig, men då hon via mig anförtrodde dem sitt bryderi måste jag se på henne.

Hon var ovanligt lång, ovanligt vacker, ovanligt korrekt. Ett verkligt praktexemplar av en förnäm, sund och behaglig svensk typ.

Men då hon satt var hennes kjol för kort. Under hela uppläsningen nöp hennes vackra händer då och då, medan hennes blick hängde vid uppläsaren, i kjolkanten.

Det var en reflexrörelse, en instinkt, som hade en kysk innebörd. Inte heller hade det funnits något frivolt hos föreläsaren, om han till slut nödgats lägga märke till den. De som se saken så ha växlat in på fel spår. Den som gör gesten och den som ser den mötas på samma punkt — här är något galet, som stör oss.

VERA v. KRÆMER.

HERRARNAS GEST.

ÄVEN HERRAR HA FASONER OCH när fru von Kræmer är nog högsinnad att medge sitt köns irriterande och roande gester, så vill undertecknad inte vara sämre.

För åtskilliga år sedan var det modernt med stora kejsar Wilhelmsmustascher. Och nog minnas alla herrar hur man gjorde när man hade långa eleganta vaxade mustascher — man snodde och vred på dem till långa korkskruvar. Den gesten var ett sådant kriterium på manlighet att när en dam skulle härma en herre från scenen eller

i sällskapslivet så snodde hon alltid sina fingerade mustascher.

Nu för tiden är det modernt med små Ronald Colmanmustascher och de föda instinktivt en rörelse av högra handens tumme och pekfinger, som nypa tag kring mustaschenes lilla bena och föra ut fingrarna längs läppen. Denna gest, upprepad varje minut, ledsagar och irriterar lämpligt en modern ung mans konversation i salong och vid restaurangbordet.

En förstklassig gentleman är mycket mån om sina byxors pressveck. När han därför sätter sig, nyper han alltid tag i båda byxbenen vid knät, sträcker ut benen, drar i byxorna och placerar sedan benen i den bekväma ställning, som behagar honom. Och på den tiden, då byxorna icke voro vida som kjolar utan i stället smeto åt benens former och voro fästade med hållor under skorna, kunde man få se benen utföra mycket underliga och kraftiga sparkar, innan gentlemannen satte sig tillrätta i mormors fåtölj. Hade han underlåtit denna då naturliga gest, hade man kanske fått se byxbenen rämma för musklernas spännkraft.

En mycket irriterande gest hos herrar är deras elektriskt kvicka vrickning av händerna ibland. Man kan sannerligen undra vad den betyder. Jo, den ordnar manschetens korrekta plats — än har den åkt upp under rockärmen och skall ner, än har den åkt för långt ner och skall upp. I det senare fallet bör man vara glad, om manschetten icke är lös.

Ha ni lagt märke till hur herrarna allsomoftast, sittande eller stående, sträcka på sig och ta ett kraftigt tag i västen och dra den nedom magen? Den gesten är synnerligen vanlig efter bättre middagar, då de känna sig alltför välmående och ha ett behov att spänsta upp sig. Västen är nästan något av korsettersättare för herrarna och den håller till om figuren. En av de olyckligaste gester något mod — ty snusandet kan man väl hänföra till moderna — skapat var den då herrarna alltid gingo och knäppte på kravatten. Den gesten väckte uppmärksamhet på något som man inte var bergsäker på att det var snyggt. Knäppningen av kravatten betydde alltid en erinran om snusandets vana med vilken följde att snuskornen trillade ner från näsan och lade sig kvar i kravattens veck.

Hur förresten en karl, som snusar, kan älskas av en kvinna hör till gåtorna.

MISTER X.

Pröva

Tuppens Zephyr 5: -

och Ni köper ingen annan.

Ett gediget och billigt praktverk

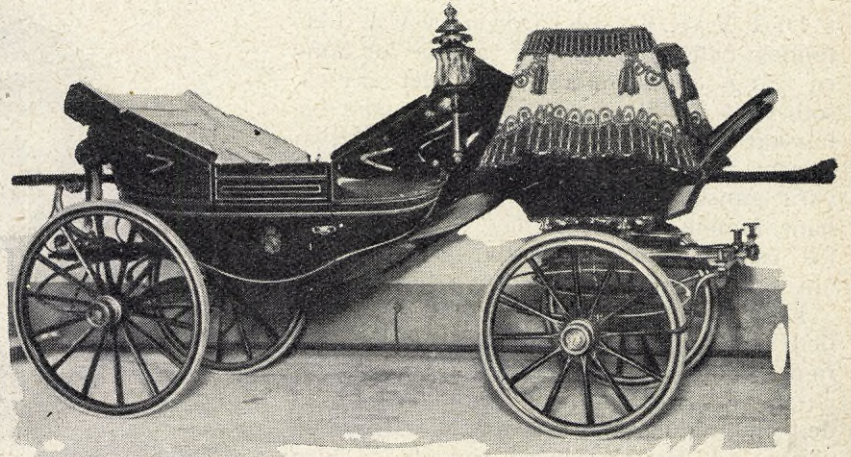
Carl Larssons: Svenska kvinnan genom seklen.

Rekv. direkt fr. Iduns Exp., Sthlm. Fraktfritt Kr.

5: -

I SJUGLASVAGN OCH PARADLANDÅ

NÄR PRINSESSAN ASTRID ÅKER I BRÖLLOPSKORTÈGE.

Sjuglasvagnen, där prinsessan Astrid åker i bröllopskortegen. Dumontvagnen som skall avhämta belgiska kungaparet från Centralstationen.

ENLIGT EN UPPGIFT SKULLE furstebudparet Leopold företaga sin promenad i vagn efter vigseln »i en gammal väcker galavagn». Det är emellertid inte fråga om att ta ut någon av de gamla paradvagnar och kröningskarosser som för länge sedan införlivats med Nordiska museets samlingar utan budparet åker i den s. k. sjuglasvagnen, samma praktfulla åkdon vari nyanlända utländska sändebud brukar avhämtas för att till konungen överlämna sina kreditivbrev. Vagnen är jämförelsevis modern, Oscar II lät förfärdiga den till jubileumshögtiden 1897 i det närmaste en kopia av den gamla sjuglasvagnen och nu är den ytterligare moderniserad och försedd med elektriskt ljus. För resten är den en mäktig magnifik skapelse, nära fem meter lång, svartlackerad med guldornament, och på tre sidor försedd med inalles sju fönster och höga krönta lantärnor. Kuskbocken är överdragen med vitt kläde och

All möjlig traditionell pomp och ståt utvecklas i det stundande furstebudparets kortège genom huvudstadens festprydda gator.

prydd med en rikedom av pomponger och tofsar i blått och guld. Inuti är vagnen klädd med vitt siden.

Endast en gång förr har sjuglasvagnen använts till brudekipage. Det var 1899, då hovfröken hos drottning Sophia, Maria Tamm gifte sig med hovmarskalken August von Rosen.

Men det finnes ännu ärorikare vagnar i kungliga hovstallets av 200 åkdon bestående vagnpark. De tvenne dumontvagnarna, t. ex. I dem få endast kungliga personer åka. Vid hämtningen av de kungliga bröllopsgästerna till den förestående fursteförmälningen, kommer kungaparet av Belgien att färdas från Centralen i samma

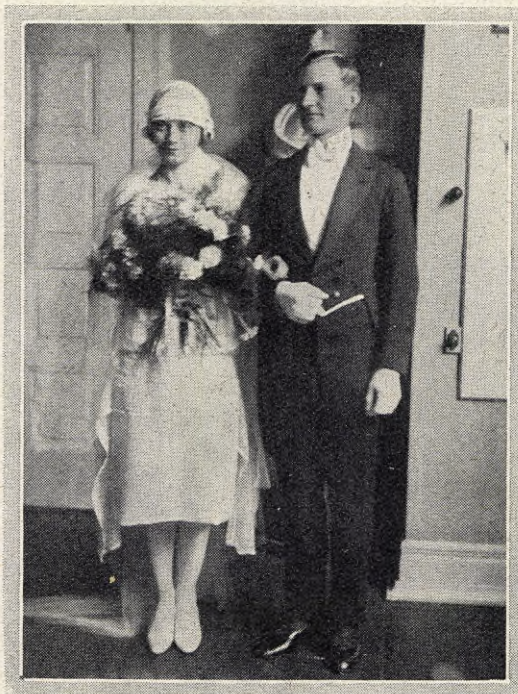
vagn som ryske tsaren, tyske kejsaren, franska presidenten, drottningen av Holland och andra regerande furstar åkt i då de gjort officiell visit i Stockholm.

Själva anspänningen à la Dumont är den ståtligaste man kan se. Det är fyrspann med tvenne förriedare. Till vänster om vagnen rider tjänstgörande officeren och till höger hovstallmästaren. På var och en av vänsterhästarna rider en jockey och i stramt givakt stå bak på vagnen jägaren och löparen, den förra för konungens, den senare för drottningens räkning.

På vår förfrågan om Belgiens nygifta kronprinspar kommer att dragas av det traditionella snövita brudspannet svarar hovstallmästaren att det tyvärr inte låter sig göra. I hela hovstallet finnes numera endast två vita hästar, de två snart uttjänade trotjänare som tillhört drottning Victorias ståtliga vita fyrspann.

Måndagen den 11 oktober sammanvigdes i Engelbrektskyrkan i Stockholm kaptenen vid Fortifikationen Erik Björling och fröken Ragnhild Sterky, dotter till krigsrådet C. E. Sterky och hans maka, född Almén. (Foto: Lamm.)

Den 8 oktober stod Gustafskyrkan på Österbro smyckad med höstens vackra flora, då Stockholms borgmästare Carl Lindhagen bortgifte sin unga dotter Brita med löjtnant Erik Alf Kihlblom i Vendes Artilleriregemente.

(Forts. sid. 1143.)

I Gustaf Adolfs-kyrkan i Stockholm sammanvigdes lördagen den 9 oktober löjtnanten vid Svea Livgarde, friherre Svante Miles Fleetwood och fröken Stina Flink, dotter till disponenten Fredrik Flink, Västervik, och hans maka. (Foto: Lamm.)

Det är Fruktsalt SANITOS

som borttager däsighet och trötthet och skänker vigör och hälsa, genom att underlätta matsmältningen.
HENRIKSSÖNS KEM. TEKN. FABRIK, ÖREBRO.

SANITOS

ETT BARNDOMS MINNE AV KARL XIV

90-ÅRINGEN BERÄTTAR OM GAMLA TIDERS STOCKHOLMSFESTER.

DET VAR EN FREDAGSKVÄLL JAG föddes, och detta nämner jag för att ännu en gång opponera mig mot det skrock, som trots upplysning och bildning visst behärskar många människor alltjämt. Oscar I, som på den tiden regerade, skulle själv varit ganska bekymrad, om något viktigt hänt honom på en fredag. För min del får jag emellertid bekänna, att jag intet ont haft av min födelsedag.

Ett av mina första minnen har jag från den tid, då min far, statsrådet I. F. Fähræus, bodde på Malmgården vid Norrtullsgatan. Karl XIV Johan brukade då för tiden om middagarna fara just där förbi på väg ut till Haga, och då passade vi barn på att springa ut och niga för honom, vilken hälsning besvarades av hans vänliga vinkande med hatten. Kungen kände nog vår far, men även om vi kommit från den allra torftigaste koja, hade han vinkat åt oss lika vänligt, ty hans förekommande artighet förnekade sig aldrig.

Min skolbildning fick jag i mamsell Bjurströms skola, och på våren 1853 konfirmerades jag av pastor primarius Petterson.

Sedan började nöjena. Den ena balen och festen avlöste den andra, såväl hemma som hos andra familjer, för att inte tala om slottsbalerna både i Stockholm och på Drottningholm, och alla ståtliga tillställningar på Börsen. Inte fick man alltid sitt lystmäte på dans, ty det var i allmänhet så oerhört trångt, men roligt var det i alla fall. »Blasée» tror jag inte jag var.

Bland de särskilda anledningar till fest märktes Carl XV:s och drottning Lovisas kröning en kall majdag 1860. Det var min far, som då satte kronan på drottningens huvud, och det gick ju, Gud ske lov, lyckligt! — Vidare må nämnas det engelska kronprinsparets besök 1864. Den dåvarande, vackra engelska kronprinsessan var den

Den 4 november fyller fru Martina af Billberg, f. Fähræus, änka efter advokatfiskal T. A. af Billbergh 90 år. Den höga åldern till trots är den gamla vid full vigör och har ej blott minne av det förflutna utan också vaken blick för tidens händelser såsom framgår av vad hon här varit älskvärd nog att på tidningens uppmaning delge Idun.

Den kända paraplyfirman Bennström & Jansson i Stockholm, vars innehavarinna sedan företagens start är fru Ellen Leffler, firar i dagarna sitt trettiofemåriga jubileum.

nyligen avlidna änkedrottning Alexandra. Vår drottning Josephine var vid detta tillfälle bortrest till Spanien för att hälsa på sin släkting Don Pedro, men icke förty lät hon ombestyra en charmant fest på Drottningholms slott till de engelska gästernas ära. Denna fest var nog bland de vackraste jag varit med om. Drottningholms förtjusande slott var strålande illuminerat, och hela vägen därifrån fram till Nockeby bro var kantad av marschaller. — Vidare var det ju en rad extra festligheter vid Carl XV:s dotters förmäling, sedermera drottning Lovisa av Danmark.

Visst hade jag dock även andra intressen än umgängesliv och dans. Något av det jag helst minns är den tid, då jag var medlem av Filharmoniska Sällskapet, då övningarna leddes av Günther och Hallström, och själva konserten av Norman. O, vad jag saknar musiken! Ty jag kan ej höra den nu längre, och den var dock kanske mitt allra största intresse. Fågelsången älskade jag, och all vacker poesi, likaså blomror. Litteraturen har även mycket intresserat mig. En oerhörd massa böcker har jag läst, både på engelska, franska och tyska och de skandinaviska språken, ty språk det lärde man sig ju förr i tiden mera än nu i skolorna. — Nu äro mina ögon ej längre så bra att jag kan läsa själv, men jag har den stora lyckan äga ett utmärkt minne, varför mina kära vänner från tonernas, böckernas och verklighetens världar alltjämt utgöra mitt intima umgänge.

Med vad som händer och sker nu för tiden, såväl inom som utom Sveriges gränser vill jag gärna vara »à jour». Inte kan jag alltid gilla den nya tidens idéer, men om en del är förkastligt, så finns det väl annat som är mycket bättre.

M. BILLBERGH.

I STRINDBERGS KNÄ

DA PER LINDBERG VAR POJKE OCH TRÄFFADE STRINDBERG.

— Mitt första sammanträffande med Strindberg, kan jag själv ej längre erinra mig, — berättar dr. Lindberg. Men min far, som var en av Strindbergs intimaste vänner, har talat om för mig, att jag som liten tvåårig gosse en gång suttit i Strindbergs knä. — Strindberg var då på besök i mitt hem och då de vuxna efter maten sutto samlade kring kaffet och likören, fick jag lov att komma in och hälsa. Till slut blev jag upplyftad i Strindbergs knä, men under ett obehagligt ögonblick passade jag på att tömma ur hans likörglas, som stod så frestande nära, varför man var tvungen att bära ut mig, något omtöcknad av den starka likören. —

Av allt dr. Lindberg sedermera hörde talas om Strindberg i sitt hem var det isynnerhet ett epitet, som inbränt sig i barnets minne nämligen stor, jättelikt stor. Men icke förrän han vuxit upp till sextonårig gymnasist, fick han tillfälle att andra gången personligen råka Strindberg. — Vännerna Aulin, Gyllenhielm och August Lindberg voro tillika med några andra av den trängre vänskapskretsen samlade uppe hos Strindberg på en av hans små intima musikafnar, då gossen Per blev eftertelefonerad att komma dit med sin faders fiol. Överlycklig, sprang han naturligtvis åstad upp till Karlavägen, där Strindberg den gången bodde och med hjärtat hårt dunkande av glädje tryckte

Per Lindberg — vilken som regissör för Konsert-husteaterns framförande av "Till Damaskus" del III vunnit en ny stor framgång — berättar några barndomsminnen av Strindberg, till vilken hans far, August Lindberg, var en nära vän.

han på ringklockan. Dörren öppnades, som alltid helt försiktigt på glänt, men med den stora fiol-lådan som igenkänningstecken blev han insläppt. — Detta möte blev helt kortvarigt, men Per Lindberg hann dock förvåna sig över att Strindberg

icke var större till växten, så stor som han drömt om i sina barnsliga fantasier.

Även om detta sammanträffande något förändrade hans tanke om Strindbergs kroppsproportioner, så har dock inte hans uppfattning om Strindberg som dramatiker tagit något intryck därav, vilket visade sig av gymnasistens entusiasm att vid ett festligt tillfälle i skolan deklamera "drömspelet" för sina lärare och kamrater. — Självt tycks Strindberg ha känt sig mycket rörd över detta bevis på intresse, varför han förärade den unge mannen ett stort porträtt med egenhändig tillägnan.

Under den följd av år som dr. Lindberg arbetat som regissör i Göteborg ha en hel del av Strindbergs dramer blivit uppförda, däribland av "Till Damaskus". Men då nu samma drama varit under arbete på en helt annan scen och med helt annat material, har det dock förefallit dr. Lindberg som en ny och stor upplevelse.

Dr. Lindberg uttryckte också sin stora glädje över den hjälp stockholmspubliken givit honom i hans arbete som regissör, — ty i grund och botten kan en allvarligt gripen publik giva skådespelaren den största hjälp och stöd i framförandet av ett drama.

A. U.

MUSIKERN SOM TYCKER OM BOXNING

HUGO ALFVÉN TECKNAR SITT SJÄLVPORTRÄTT.

»SKALL JAG EFTER FORMULÄRET för de förr i världen brukliga vänskapsalbumen göra något slags porträtt av mitt inre jag», säger doktor Hugo Alfvén »och tala om vilka stormän på olika områden jag skattar högst, börjar jag med musikens. När jag besinnar, vilka rika skönhetsvärden jag fått av olika mästares tonskapelser, är jag frestad att säga med Heidenstam: »Så vackra voro de alla, att ingen vackrare var.»

Den ädla skönheten i Palestrinas, Sebastian Bachs och Händels kyrkomusik har skänkt mig stunder av oförgätlig andakt, liksom för övrigt många andra bland de gamla italienska, spanska och tyska mästarna. Inom romansens område stå Schubert, Jensen, Grieg, Heyse och Sjögren mitt hjärta närmast. Av operor har jag mest glädje av Mozarts Don Juan, Verdis Aida och Othello samt Bizets Carmen. Vad jag finner hos dem är det äkta, omedelbart mänskliga. Det är livet själv, som vibrerar i dessa toner. Beträffande Wagner, hyser jag självfallet den djupaste beundran för hans snille. I fråga om instrumentalmusiken är det ju överflödigt nämna sådana namn som Haydn, Mozart, Beethoven, Brahms, Liszt, Berlioz och César Franck — icke heller vill jag underlåta att nämna Corelli och Tartini. Jag älskar dem alla och många, många fler.

Som ung tänkte jag bli målare, men längtan till musiken låg bakom, och den drog starkare. Tyvärr kan man icke samtidigt tjäna två herrar, men om somrarna, då jag vilar ut i Tällberg, målar jag gärna. Det är den bästa rekreationen efter vinterns hårda arbete i Uppsala och de uppslitande sångarfärderna. Genom målning kommer man också naturen så nära: man mottager ständigt nya skönhetsintryck, när man söker fånga färgernas spel i landskapet. Målning och musik höra nära samman. Vad är orkesterklang annat än ett spel av färg, av ljus och skugga — naturen eller människans känslövärld omsatt i toner.

Hugo Alfvén.

Då jag strövar igenom de stora tavelgallerierna, stannar jag nog längst framför Velasques, Raffaele, Rubens och Zorn. Den hymn till jorden och jordens skönhet som brusar i deras färger (trots Velasques gråbruna ton och ett och annat himmelskt ämne), ha åren allt djupare lärt mig skatta. Beträffande Zorn förekommer det mig, som om ingen målare efter Rubens kunnat tävla med den svenske mästaren i levande och blodfull framställning av den nakna kroppen. Redan som barn var jag förtjust i Gustave Dorées teckningar, och ännu i dag är det som min ungdoms drömvärld öppnades, när jag betraktar hans obeskrivligt poesimättade och fantasirika illustrationer. Naturligtvis älskar jag blommor. Så mycket, att det är svårt att säga någon särskild favoritblomma. Det skulle då vara den djupröda rosen, symbolen för »den levande fullhetens yppiga prakt», som Atterbom säger.

Bland den svenska diktningens store trivs jag bäst hos Bellman, Fröding, Heidenstam och Levertin. I min ungdom har jag tjusats av Stagneliusdiktens musikaliska välljud. Att ingå på de utländska skalderna skulle föra för långt, ty jag skulle då börja redan med Dante och Petrarca. Av

författare föredrager jag Strindberg, Heidenstam, Hugo, Dumas d. ä., Maupassant, Zola, Tilliers och France, för att endast nämna några namn.

Bildhuggarkonsten? Store gud, skall jag svara också på den frågan! Högst skattar jag antiken, Michelangelo, Donatello, Rodin och Milles.

Någon aktiv idrottsman är jag inte, ehuru jag under större delen av mitt liv sysslats med hemgymnastik. Men jag anser idrotten vara av den största betydelse, inte bara för fysiken, utan också för karaktärsdanningen. Det är fairplay-begreppet, inte bara musklerna, som kan och bör utvecklas på idrottsfältet. Detta kan också ske genom en så omtvistad idrott som boxningen, verkligt fin och gentlemanlik boxning. Den har i nära sammanhang med själva gentlemanbegreppet England till hemland. Det kan och bör idkas i full överensstämmelse med fair-play-moralen, vilken icke tillåter att man slår en motståndare, som ligger på marken. Den som vet, hur han skall bruka sina händer, missbrukar dem inte. Se t. ex. på arbetare och bonddrängar, som kunna slåss, men inte boxas. De samla sig som regel i en klunga kring en ensam stackare, överfalla honom samtidigt från alla sidor, slå omkull honom, hoppa på hans bröst och sparka honom i magen och ansiktet. Hade dessa tappra hjältar fått i skolan lära sig boxningsmoralen, skulle de säkerligen i de flesta fall skämmas för att begå slika fega och nesliga dåd, och i stället taga risken av en ärlig kamp mot man. Trots att jag i grund och botten är en opraktisk, världsfrånvärd drömmare, tillåter jag mig dock den åsikten, att det säkerligen skulle vara till stor nytta för ungdomen, om boxning inginge som ett obligatoriskt ämne i skolgymnastiken, men naturligtvis under ledning av verkligt kompetenta lärare.

Det skulle nog bekomma de unga bättre än många välmående, men tråkiga moralpredikningar.

H O S G R O T T M Ä N N I S K O R N A

En särskilt festlig prägel fick Idunklubbens senaste sammanträde, då fru *Olga Raphael-Linden* var dess gäst. Det blev en afton av stämning och minnen, som djupt grep åhörarinna. I fru Raphael-Lindens varma stämma och varmt kända tolkning kom allt det glödande tunga i Levertins diktning och allt det målade, än beta än idylliska i Ernst Josephsons diktning till sin rätt. Ett hjärtligt och samfällt tack bringas fru Raphael-Linden av Idunklubben.

För programmets musikaliska del svarade operasångaren *Carl Axel Holmqvist*, som med imponerande stämma bl. a. i anslutning till uppläsningen sjöng Levertins »En ädlings visa», tonsatt av Karl Valentin, och Josephsons »Svarta rosor» i Sibelius' musik.

Från all denna ordets och musikens poesi fick man sedan växla in i prosan, fastän även den mycket behaglig. Elektriska A.-B. Siemens-Schuckert hade nämligen anordnat en rikhaltig utställning av sina olika elektriska maskiner för hushållet, senaste modeller, trevligt och åskådligt demonstrerade av en ung skolkökslärarinna, *Brita Hallman*. Största uppmärksamheten tilldrog sig kanske den nya elektriska ugnen »Protos», som föreföll att vara en utmärkt praktisk och behändig apparat, särskilt lämplig i mindre hushåll. I ugnen lagas man kvickt

Dr Hanna Rydh.

och lätt en middag, dessutom tjänstgör ugnen som koklåda och är utmärkt som bakugn. Priset på ugnen är 54 kr. och den drar en ström av ungefär 18 öre i timmen i Stockholm.

Nästa gång Iduns Kvinnoklubb sammanträder uppfyller dr *Hanna Rydh* vänligen ett gammalt löfte att hålla föredrag. Med anledning av att sekt. II:s sammanträde programligt borde infalla på prinsessan Astrids bröllopsdag vid tiden för kortegens färd genom staden, så har sekt II beslutat att förlägga sin klubbafon till *onsdagen den 3 nov.* kl. 7.30 e. m. i stället. Sekt. I sammanträder på ordinarie dag, torsdagen den 11 nov.

Dr *Hanna Rydh*, vår kända arkeolog, kommer att i sitt föredrag föra oss långt bort i tiderna, ända till stenåldern, och ge oss en skildring av grottmänniskornas liv och leverne. Dr Rydhs livliga berättarkonst och stora kunskaper borga för att Idunklubben i hennes sällskap får en både angenäm och lärorik afton.

Idunklubben i Malmö

har sin nästa sammankomst *måndagen den 1 nov.* kl. 8 e. m. å Stadt Hamburg i form av en handarbets- och musikafton. Till denna har en i skånska musikkretsar högt skattad förmåga, violinisten *Mauritz Werner*, Lomma, lovat sin medverkan. Pianoackompagnementet skötas av fröken *Martha Stuhre*, Malmöklubbens musikotme. Utställning av dukade julbord.

EKSTRÖMS VANILINSOCKER

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

Mannens vänner och hustruns väninnor.

ÄKTENSKAPET HAR SINA olika stötestenar. Fru Lenas bekymmer delas måhända av flera fruar av en ny generation och det skall bli intressant att läsa både inlägg av dem och andra i diskussionen:

Min man och jag arbeta båda utom hemmet i ansvarsfulla ställningar på kontor och som vi ha mycket att göra och stå i, ses vi minsann inte så ofta. Både han och jag äro titt och tätt upptagna i olika uppdrag på kvällarna. När vi därför få vara i lugn och ro hemma någon kväll à deux, så är jag överlycklig och även om vi ha gäster hemma skulle jag vara nöjd, om det bara vore någon rättvis fördelning på dem. Men det är det inte.

Min man har många vänner och vill gärna se dem hemma hos sig. Jag har inte heller något däremot, utan är mest glad att de trivas och ha det trevligt hos oss och alltid föredrar jag att min man tar hem sina vänner än att de gå ut på någon restaurang. Även om jag inte alltid är så förtjust i vännen ifråga eller upplagd för främmande, så vet jag dock att min man och jag får vara tillsammans den kvällen i stället för att han annars varit tvungen att resonera sina angelägenheter med vännen vid ett restaurangbord. Alltså tar jag glatt emot alla och min man tycker det är helt naturligt. Om jag är upptagen på annat håll eller skulle föreslå att gå bort vid ett sådant tillfälle blir han ledsen och trivs inte alls.

Men så har jag mina vänner, som jag gärna skulle vilja se hemma ibland. Såsom damer äro vi ju icke så roade av restaurangbesök, utan tycka bäst om hemmiljön. Men om jag då tar hem en väninna, då rusar min man genast på porten. Å, vad han tycker det är ledsamt och besvärligt! Alltså gå vi miste om varandras sällskap, min man och jag, varje gång jag tar hem en väninna.

Nu tycker inte jag att det är någon rättvisa i detta. Jag ska alltid sällskapa och vara aimabel och upplåta mitt hem för hans vänner, men han kan aldrig visa samma vänlighet och ynnest mot mina.

Hur ska jag göra för att bota min man för hans lojhet och nonchalans i detta ämne?

Fru Lena.

Svärmor i hemmet.

Det är inte bra med svärmor i hemmet tycker rådgivarinnan här nedan, som utförligt motiverar sin ståndpunkt:

Frågan har så pass stor betydelse för alla tre parterna, att den i de fall, då ekonomen ej bestämmer saken, är värd att diskuteras. Mest hänger alltsammans på, hurudan svärmor är och om hon kan få eget rum. Är det en rar och förstående liten svärmor, hon må vara mor till hustrun eller mannen, begriper hon, när hon skall låta de unga vara för sig själva. Det är dock alltför kinkigt och ömtåligt att vara svärmor hos

Mönster till scarfen.

När ärkebiskopen föreslår långa byxholkar under damernas korta kjolar vet han kanske inte att han därmed rekommenderar svenska kvinnor den absolut senaste modeexcentriciteten från Paris. Ett par av modestadens mondänaste damer ha lancerat nyheten vid några téer och även i afton-toalett. Men det är förstås inga byxholkar av mormorsmors enkla snitt och kanske skulle inte heller vår ärkebiskop gilla dem. Vad säga våra damer? — här ses en byxtoalett från Paris i mörkblå crêpe Roumain med broderier i guld, blått och rött och byxholkarna i samma broderi.

Hemflit.

Den moderna scarfen.

Fru Celina Runeborg ger här en liten lektion i hur det går till att göra en scarf.

DEN MODERNA SCARFEN FÖREKOMMER i alla upptänkliga variationer, broderad eller målad. Scarfen knytes dock i år på annat sätt än förut. Den liksom viras om halsen och ena delen drages innanför omtaget uppåt halsen så att en stor ögla bildas. Se bilden t. h.

Den längsta delen av halsduken får ej gå längre än strax nedanför midjan och den andra änden skall vara en bra bit kortare.

Vidstående mönster t. v. passar att måla eller brodera på en scarf. Ornamenten utföres i olika färger eller färgnyanser. Det är vackert göra en del bågar i guld eller stål. Färgvalet för övrigt beror på den egna smaken. Som grundmaterial lämpar sig crêpe de chine bäst, det faller mjukt och är bra att arbeta på. Syr man mönstret användes fint, hårt tvinnat silke. Hela mönstret sys upp med små förstygn i täta rader bredvid varandra. Härigenom blir arbetet lika på aviga och räta. — Målar man, bör de franska sidenfärgerna användas (spädas med amylacetat och saponförtunning), samt för bronsfärger Dekaguld, som spädes med sprit. Önskas råd vid färgval, uppgiv bottenfärgen. Frågor besvaras omgående under adr. »Hemflit» mot dubbelt porto. Mönster pris kr. 1,50.

CELINA RUNEBORG.

nygifta, så bäst är, om svärmor kan bo för sig själv. Lika tråkigt, som det måste vara att känna sig i vägen jämt, som även en så nära släkting som en svärmor gör hos nygift folk, lika roligt och högtidligt kan det bli, om en svärmor förstår att komma tillräckligt sällan på besök. "Sällan sedd gäst är alltid välkommen", borde hon ihågkomma. Även en dotter vill vara självständig, när hon är fru i sitt eget hem och längtar efter att slippa stå under mors överinseende. Ännu mer gäller detta för sonhustrun, eftersom hon instinktivt känner, som om *hans* mor vill kontrollera, att hustrun är nog snäll mot honom. Den kontrollen framkallar hennes opposition och borttager en del av ömheten för mannen. Ännu värre blir det, när barnet och barnen komma. Då, om någonsin bör svärmor neutraliseras. Ty även den modernaste svärmor är gammalmodig, när det gäller barnbarnen. Antingen skämmer hon bort dem eller också fordrar hon för mycket av dem. Alltid är det någon, som får sitta emellan vid kontroversen. Det är synd om barn, som vaggas av svärmor och det är synd om barn, som måste vara tysta, när mormor eller farmor skall vila middag. Vore jag svärmor, ville jag, om jag slapp, inte bo hos varken min son eller min dotter av följande skäl.

Först och främst för att få ha det lugnt en gång i mitt liv och njuta ensamhetens ljuvlighet.

Sedan för att barnen, sonen eller dottern, skulle få vara helt ensamma med sin älskade make eller maka. För att vi skulle få vara glada, var gång vi fingo se varandra.

För att jag inte skulle frestas att skämma bort mina barnbarn. För att jag inte skulle få något ansvar för de små barnens dåliga uppfostran.

För att i händelse av min sjukdom inte ställa till extra besvär för dem, som jag ville skona så mycket som möjligt.

För att icke, när jag en gång skall dö, föra in dödens skrämmande anblick till dem, som ännu höra livet till.

Låt de unga leva sitt liv för sig! Låt de gamla få den vila och den ro, som den lugna ensamheten skänker! Var och en har nog av sin egen plåga. När man blivit svärmor, bör man kunna isolera sig från barnen det mesta av sin tid. Desto mer välkommen blir man, när man gör sitt nyårsbesök.

Signal Berm.

Flera inlägg om svärmor vänta på införande. Om ni ha något att anföra i detta eller andra ämnen äro edra bidrag välkomna i diskussionsklubben.

Scarfen i modern knut.

S A L O M O S D O M

AV JANE GERLANDT-CLAINE.

— PAPPA, SPORDE GOSSEN MED sina ögon på överste Bågenskölds stora allvarsamma ansikte, är det sant att du ska resa hem i kväll?

— Vem har sagt det? undrade fadern utan att ge något bestämt svar.

— Det har Ida. Och när du kommer hem till Alberga, ska du hälsa Brunte och Caro ifrån mig och säga att de snart få se mig själv, utbrast barnet med hela omedelbarheten av sina nio år.

Hans far och han hade nyss lämnat det eleganta hotell Claridge, där översten tagit in med den lille och sköterskan. Hand i hand vandrade de nedåt les Champs Elysées fram mot Lord Byrons gata, där barnets amerikanska moder bodde i väntan på att fara till Skottland och gifta om sig — för tredje gången. Hon och översten voro skilda sedan något år tillbaka och fadern språkade så förtroendefullt med barnet som om den lille varit en kamrat.

För den närmaste framtiden skulle gossen stanna hos sin mamma. Och när hon väl hunnit packa, var det uppgjort att Ida — sköterskan — skulle åka till Hotell Lord Byron med hans koffert. Far och son gjorde sig ingen brådska, ty de stannade vid vart eller vartannat skyltfönster och tittade på bilerna därinnanför. Allt emellanåt gjorde översten den lille uppmärksam på någon nyhet i tillverkningen och pojken svarade glatt och intresserat. Men plötsligt såg han upp i faderns ansikte. — Du är ledsen, pappa, utbröt han, och det vill du inte låtsas om. Men jag vet nog jag.

— Vad vet du, lille Harald? sporde officeren.

— Ida har sagt att mammas nye fästman är här, sade barnet. Vad ska jag kalla honom, pappa?

— Kalla honom vad du vill, gossen min.

— Jag ska säga baron åt honom, efter-

*En historia om skilsmässans tragik för kon-
trahenternas barn.*

som han är det. Och förstår han inte svenska, ska jag låtsas ha glömt bort min engelska... Men, pappa, du har tårar i ögonen... Inte ska du vara ledsen...

— Vem är ledsen? mumlade den fränkskilde, i det han steg uppför Hotell Lord Byrons trappa och in i vestibulen, där han frågade efter sin för detta fru.

Betjäningen visade honom och barnet in i mottagningsrummet — ett slags avlångt galleri med glimmande vita väggar, vars olika avdelningar skildes av joniska pelare och där sitsarna i de djupa, röda länstolarna voro låga som pallar. Glas med långstjälkiga rosor stodo på pianot och på de små borden och luften var fylld av deras doft. Eljest kunde intet vara opersonligare än denna omgivning. För ögonblicket voro de nykomna ensamma därinne, men hotellets gäster hade fritt tillträde och den fränkskilde maken förstod...

Hans för detta hustru ville visa att de två icke längre hade något att säga varandra som icke icke vem som helst kunde höra. Att han kommit hit med gossen var en skam och en förnedring. Så förnedrar man sig endast, då man älskar. Och det gjorde han ännu, trots förödmjukelse, skilsmässa och smärta. Trots allt.

Han skälvde vid tanken på att återse sin forna hustru — och längtade därefter som hjorten kan längta efter vattubäckar. Han hade feberrysningar och i det gossen fattade hans hand, sporde den stackars pysen, om han inte mätte bra. Visst gjorde han det, han kände sig bara så underligt upprörd. Och när den kvinna, vilken en gång tillhört honom, trädde in i rummet, reste han sig mekaniskt ur sin stol. Hans hand grep efter fäste och fattade om kanten av ett bord. En sekund tyckte han sig icke kunna uthärda intrycket av att vara henne så nära som nu.

Vad hon var ung och betagande — icke

mer än trettioett år. Det småkrusiga, kopparröda håret bildade en luftig ram kring hennes smala, glada ansikte, där tändernas pärlrad lyste mellan de purprade läpparna. Ur de gulbruna ögonen sköto blickar av glimmande ljus och leendet flög över dragen som en stråle. Sina bara armar hade hon slagit kring sonen, vars huvud hon tryckte tätt intill sig. — Min unge, jublade hon, min Harald! Vad du ser frisk och rar och glad ut.

— Du också, mamma, log pysen, det gör du alltid.

— Skulle jag inte vara glad, när jag har min store gosse här? skrattade hon och sköt barnet ifrån sig och vände sig till fadern.

— Så älskvärt av er att själv komma hit med den lille, började hon.

— Älskvärt... var allt vad den fränkskilde mannen kunde få över sina läppar.

— Vill ni inte röka? sporde hon i förbigående och räckte honom ett cigarettfodral. Det går lättare att prata då. För övrigt vet jag inte varför vi skulle vara ovänligt stämnda mot varandra, därför att vi inte passade att gå som parhästar. Jag har en skolkamrat, som förblivit god vän med båda sina för dettingar. Nu står hon i begrepp att gifta sig för tredje gången hon också.

— Nya kvastar, mumlade översten.

— Sopa alltid bäst, ifyllde nioåringen.

— Ni hör, inföll den fränkskilde. Detta är en levnadsvisdom, som inte ens Harald står främmande för.

Akta er bara att förvrida hans moraliska begrepp, förmanade den unga kvinnan med plötslig misstänksamhet, som ögonblickligen upplöste sig i ett darrande leende. Som ni väl vet, tänker jag gifta mig i nästa månad, upplyste hon behagsjukt mellan två rökbloss.

(Forts. sid. 1144.)

I Engelbrektskyrkan i Stockholm sammanvigdes måndagen den 4 oktober löjtnanten vid Kustartilleriet Bertil Winell och fröken Biss Herzog, dotter till framlidne direktören A. Herzog och hans maka, född Sanderson. (Foto: Lamm.)

Kring dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan
Ebba Bernadotte.

Lova Herren min själ och förgät icke vad gott Han har gjort. Psalm. 103: 2.

Han som förlåter dig alla dina missgärningar och helar alla dina brister. Psalm. 103: 3.

Förtrösta på Herren av allt ditt hjärta och förlita dig icke på ditt förstånd. Ordspråksb. 3: 5.

Jag förgäter det som är bakom mig och sträcker mig mot det, som är framför mig. Filipper br. 3: 13.

Vi hava här ingen varaktig stad utan söka efter den tillkommande. Hebr. br. 13: 14.

Vi hava vårt medborgarskap i himmelen och därifrån vänta vi ock Herren Kristus såsom frälsare. Filipper br. 3: 20.

Så söken det som är därovan där varest Kristus är och sitter på Guds högra sida. Kolosser br. 3: 1.

Vem är skaran, som syns glimma
Uti livets morgontimma

Uppå Sions sälla höjd?

Det är Lammets förslingskara

Som från jordens nöd och fara

Går till himmelrikets fröjd! —

I Matteuskyrkan i Stockholm sammanvigdes lördagen den 9 oktober herr Sune Swartling och fröken Essie Liliequist, dotter till häradshövdingen, fil. d:r G. N. J. Liliequist och hans maka, född Andren. (Foto: Lamm.)

DET NYA GELEPULVRET HETER **JELL-O** / FÖR 5 PERSONER RÄCKER 1 PAKET **JELL-O** / HAR DEN FRISKASTE FRUKTSMÅK **JELL-O** / KOSTAR ENDAST 85 ÖRE PR PAKET **JELL-O**

I GALA OCH FEST

EN LYXKAPPA HÖR TILL AFTONTOALETEN.

Sällskapslivet får en galatidi Sverige nu i samband med furstebröllopet alla festligheter och bekymren för gala-toaletterna bli aktuella. Här ses några förslag till afton-toaletter från Paris. Metall och pärlor dominera och till varje klädning hör helst en lyxaftonkappa.

En klassiskt enkel galatoalett av guldbrokad. (Lucien Lelong, Paris.)

En vit crêpe Georgette-klädning i graciösa volanger och med pärlbroderi är lämplig för ungdomen.

Aftoncape i svart guldbrokad med guldfransar och sobel. (Jenny, Paris.)

Även här hemma i Sverige börjar man nu få se en och annan luxuös inneaftonkappa över den eleganta aftonklädningen. Den är naturligtvis mera till lyst än till nytta, men — — — Här ses en dylik aftonkappa i guldlamé fodrad med chiffonsammet i klädningens färg. (Jenny, Paris.)

Denna klädning i vit taft med strassbroderad svart sammet är gjord i Paris för en ung Balkanprinsessa.

FÄNRIK STÅL PÅ FILM

PREMIÄREN SNART FÖRESTÅENDE.

Fänrik Stålfilmerna föreligger nu färdig och snart blir det premiär. Innan dess få våra läsarinor här några smakbitar ur filmerna, som blir en värdig pendang till föregående historiska svenska filmer — bl. a. Karl XII — av samma bolag.

Den unge von Schwerin — Nils Olin.

"Och Sandels han satt i Pardala by . . ." Sandels — Thor Modéen.

Sven Dufva — Axel Slaus lär sig krigföring.

"Söner av ett folk som blött . . ." Björneborgarna tåga fram.

Kulneff — Adolf Niska och Bondkvinnan — Sickan Castegren.

Den unge studenten på kondition (i rollen Karl Michael Runeberg, Johan Ludvigs sonsons son) vid "Näsjarvis dunkla våg."

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

SOFIE HOLMBLAD.
F. Winquist, Södertälje. Änka efter folkskolläraren Anders Holmblad, Gudhem. 90 år den 27 oktober.

PAULINE KOCH.
F. Tauvon, Uddevalla. Änka efter bruksägaren Arthur M. Koch. 85 år den 3 november

JUSTINE HALLSTRÖM.
F. Lysell, Östafors. Änka efter sjökaptanen A. F. Hallström. 75 år den 24 oktober.

SOFI LINDSTEDT.
F. Engström, Saltsjö-Storängen. Änka efter provläk. A. F. Lindstedt. F. d. flickskoleförest. i Ängelholm. 70 år den 26 oktober.

ALMA von SCHOTING.
F. Lindquister, Uppsala. Maka till f. d. majoren C. A. Justus von Schoting. 70 år den 30 oktober.

CAROLINA BENEDICKS-BRUCE.
Fru, Visby. Bildhuggarinna, akvarellist, ordf. i Gotländska kvinnors medborgareförb. 70 år den 28 oktober.

HANNA ROSENBLAD.
F. Malmström, Stockholm. Änka efter jägmästaren Viktor Rosenblad. 70 år den 1 november.

NANNA HAMMAR.
F. Billberg, Uppsala. Maka till professorn J. A. Hammar. 65 år den 31 oktober.

ADA NORDLUND.
Fröken, Stockholm. Lärarinna vid Ahlinska skolan. Dotter till hovpredikanten, teol. d:r J. Nordlund. 60 år den 28 oktober.

LYDIA HALLENBERG.
F. Mauritzon, Malmö. Maka till kyrkoherden J. H. Hallenberg. 60 år den 30 oktober.

LOUISE EKSTRÖM.
F. Lagercrantz, Stockholm. Änka efter kommandören Arthur Ekström. 60 år den 31 oktober.

GERDA HÖÖK-NILSSON.
F. Höök, Örebro. F. d. sjuksköterska. Maka till prakt. läkaren dr N. A. Nilsson. 55 år den 31 oktober.

STINA MELIN.
F. Sundborg, Arild. Maka till f. d. översten, uppfinnaren av det Melinska stenografisystemet, Olof W. Melin. 55 år den 3 november.

JENNY SÖDERSTEEN.
F. Pehrsson, Askersund. Maka till kyrkoherden Herman Södersteen. 50 år den 29 oktober.

KARIN BOLIN.
F. Linde-Olsson, Visby. Maka till f. d. överstelöjtnanten och överlantmätaren Carl Bolin. 50 år den 30 oktober.

ELLEN SKOGLUND.
Fru, Ludvika. Maka till tandläkaren Josef Skoglund. 50 år den 31 oktober.

THEA GUSTAFSSON †.
Fröken, Stockholm. Innehavare av diet- och vilohem i Stockholm. * 1860, † den 28 september.

ALICE HAMILTON †.
F. Abramson, Uppsala. Maka till landshövdingen, greve Knut A. Hamilton. * 1861, † den 3 oktober.

HILDA HEDLUND †.
F. Bergman, Karlskrona. Folkskollärarinna. Maka till tullkontrollören B. Hedlund. * 1879, † den 9 oktober.

KARIN EK †.
F. Lindblad, Göteborg. Författarinna. Maka till docenten, fil. dr Sverker Ek. * 1885, † den 1 oktober.

EN HÄRLIGT doftande kaffekrans, väljäst, läcker, bakar Ni på $\frac{1}{2}$ timme med Rumford bakpulver.

Jorden runt för 15 öre

låter som en paradox men blir en verklighet för Stockholms-Tidningens lösnummerköpare. Stockholms-Tidningen bringar snabbt och korrekt telegrafens och den trådlösa nyheter från jordens alla hörn; intressanta och välskrivna, rikt illustrerade reseskildringar sätta Stockholms-Tidningens läsare i tillfälle att stifta bekantskap med skilda länder och folk.

STOCKHOLMS-TIDNINGEN

Sveriges mest spridda dagliga tidning

är hela Svenska folkets tidning, givande lika utomordentliga resultat för de små eftertextannonserna om allt mellan himmel och jord som för de stora reklamkampanjerna.

Medelupplagan utgjorde under första halvåret 1926

118,108 exemplar.

En dam av värld

vet, att hemligheten med skönhet och personlig charme ligger i en mjuk, elastisk hud och en mjäll, livlig hy, som bär vittnesbörd om hälsa och naturlig färgning. Därför väljer hon också för vården av sin hy vår tids mest fulländade kosmetiska preparat:

FARÉNA CRÈME

Gahns
Upsala
Kungl. Hovleverantör

Elektr. Belysningsarmatur
Belysningsglas
Hushållsglas
Prydnadsglas
"Pukex" ugnsglas
eldfast glas

BÖHLMARKS
STOCKHOLM SÖ.
Högbergsgatan 19-25 Norrmalmstorg 4

LUX

Klokheter
bjuder att välja
dammsugaren

LUX XI

LUX XI
VARLDSNYHET

Efter riådfallet.

(Forts. fr. sid. 1127.)

rummet talscenen till och går med varje ny roll ett steg närmare mästerskapet. Hans örfilade clown var en fullödig prestation från början till slut, det var en människa, som led och stred bakom masken, ett urspårat geni med glansen av intellektets gudom ännu brinnande i de glasartade ögonen. Särskilt första aktens entré med den irrande blicken, den hjälplösa övergivenheten, de trevande rörelserna och den verkningsfulla masken var något av det bästa Gösta Ekman överhuvud taget gjort. Det samma kan också sägas om uppgörelse-scenen de båda äkta männen emellan. Här fanns både kraft och övertygelse som grep med den fascinerande, som endast god konst förmår. Det kom ur hjärtat och gick till hjärtat.

Men direktören förde också sina övriga trupper till seger. Som helhet måste föreställningen sägas stå på ett mycket högt plan. Där var den blomlika, naiva konstberiderskan Inga Tidblad, den godhjärtade lejonämjerskan Tollie Zellman (i en roll, som inte var något att göra av), den svärjande direktören Rune Carlsten, den larvige greve Mancini Brunius — en förtäfflig typ, tagen på kornet — den hetsige jockeyen Uno Henning och den malätne, lagom diaboliske greve Regnard Taube. Dessutom en lång lista med cirkusartister, som alla bidrog till kvällens framgång.

Dekorationen var också verkningsfull, den var på pricken sådan man tänker sig att ett omklädningshörn utanför ryttargången på en cirkus bör se ut. Men så var också skissen gjord av Grünwald, vilken även stod för de brokiga dräkterna. Vad en del av dessa beträffar hade man dock önskat att de närmare anslutit sig till den traditionella cirkusstilen.

Behöver det sägas att kvällen blev en publiksuccés med blommor och inropningar? Namnet i huvudrollen borgar för pjäsens livslängd. PEWE.

Ett porträtt.

(Forts. fr. sid. 1126.)

av fruktad gäst på grund av sina oaptitliga vanor. På ett ställe skulle han sålunda vid supén ha tagit en bit fågel från fatet med fingrarna, rört omkring den i såsskålen och stoppat den i munnen. De nutida studenter, vilka påstås gå in i salongerna i Lund med galoscherna på sig, utärda här ingen jämförelse! Man brukade vid bjudningarna i Uppsala placera gubben Svedelius i ett hörn med ett småbord framför sig och sedan så flitigt förse honom, att han aldrig kom sig för att gå fram till stora bordet. »Gående» dukning var då det enda brukliga.

Ett minne, som verkligen särskilt förtjänat bevaras berättar Ann Margret Holmgren från Uppsala 1866. Det återges här blott i korthet. Bland gästerna på en bjudning befann sig Lotten v. Kræmer, landshövdningens dotter, sedermera känd som stiftarinna av det vitttra samfundet De Nio. Fröken v. Kræmer gjorde under konversationens gång livliga försök att lancera ämnet kvinnors rätt att studera vid universitet, vilket var brännbart och av alla andra närvarande, personer ur akademistaten och societeten, önskade undvikas. Plötsligt vände hon sig resolut till sällskapets allra yngsta lilla fröken Ann Margret Tersmeden, sexton år, och frågade henne om inte åtminstone hon tyckte att flickor borde få taga studentexamen?

Den blivande rösträttsgeneralen var ej ännu situationen vuxen och svarade rod-

STEINWAY & SONS

ENSAMAGENTUR:
LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
STOCKHOLM • JAKOBSBERGSGATAN 39.

Ingen klagan

om man uppfriskar blodet, rensar magen och tarmar från osunda rester och utdrivar urinsyran från kroppen, varmed man undanrödjer roten och grundorsaken till illamående och många sjukdomar. Denna för hela organismen välgörande process erhålles genom att använda.

Fruksalt-Samarin

Det bringar vigör och ger hälsa. Pris pr fl. 2.50 som räcker till 50 glas Samarin hälsovatten. Säljes å apotek, i Drog-, Kemikalieaffärer m. fl. ställen.
Cederroths Tekn. Fabrik, Sthlm

Filtar och Schalar

absolut största sortering och billigaste priser i Arvika Spinneri Affär, Oxtorgsgatan 9 A. Stockholm. Tel. 163.

Piska

och Renovera MATTORNA vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Kläningar, underkläder,

garn, mattor

— allt blir bäst färgat med

HEMFÄRGEN HÄRVAN

Färgmetoden — utan kokning — är den enklast tänkbara.

Begär färgkarta.

A. W. Herdins Färgverk
Falun.

Vid Nervositet

gäller det i första hand att föröka styrka nervsystemet. Endast härigenom kunna nerverna återfå naturlig spänstighet och lugn. Det direkt ur hjärn- och nervsubstans framställda preparatet Phospho-Energon uppbygger på ett naturligt sätt ett överansträngt och försvagat nervsystem.

Phospho-Energon rekommenderas av talrika in- och utländska läkare såsom det verksammaste medlet vid övervinnandet av nervositet och nervösa svaghetstillstånd.

Phospho-Energonpiller fås på alla apotek i burkar å 100 och 300 st.

Kontrollant: Professor Thor Ekecrantz.

ande att hon nog inte trodde flickor kunde rå med så svåra studier.

Nu hade emellertid fröken Lotten fått samtalet i full gång, och med ett utmanande »Den som lever får se» vände hon sig till en gammal konservativ professor. Harn och löje speglades i de närvarandes ansiktsuttryck. Men klimax nåddes, när slutligen, till svar på en gammal och säker, men helt visst mycket olärd professorskas utdömande av kvinnors studier, en dittills stum medlem av sällskapet, nybakad professor, utbrast: — »Jag har då aldrig märkt att okunnighet gagnar någon människa». Lotten v. K. sprang upp i högsta förtjusning, men de övriga flydde förfärade ut i andra rum. Sådant var sättet att se den gången inom akademiska kretsar i stort sett och inom Uppsala bästa societet...

Nåja, motsvarigheter finnas nog än i dag.

Ann Margret Tersmeden gifte sig emellertid vid 19 års ålder och fick sitt hem under omkring trettio år i detta samma Uppsala, där hennes make, professor Frithiof Holmgren intog en bemärkt plats, inte minst såsom länge ensam målsman i Sverige för fysiologien, men även som diktare och över huvud som ivrare för nya och friska idéer. Det var nitton år mellan makarna och fru Holmgren var yngst av alla fruar inom fakulteten. »Men jag trivdes, skriver hon, särdeles bra med dem. Jag har alltid varit ganska okänslig för ålderskillnader — känner mig jämnårig med både mycket äldre och mycket yngre.»

I de orden ligga väl nyckeln till mycket av den sympati, som mött A. M. H. i livet. Varhelst hon färdats har hon snabbt funnit vänner — hon räknar i sin bok upp en hel del av dem, mer eller mindre ryktbara, ryktbarast kanske av alla Björnsons på Aulestad, henne närstående i över femtio år. Hennes eget väsen var vänsällt, osjälviskt, lika mot alla, präglad av en viss juvenil mjukhet, som följt henne in i ålderns höst, samt av en likaså aldrig nedvisnad förmåga av entusiasm. Av allt detta får man ur minnesboken många och omedelbara intryck.

Någon dans på rosor har A. M. H.: s liv dock inte varit. Moder till åtta barn, värdinna i ett övermåttan gästfritt hem med ganska begränsad ekonomi, voro hennes ungdomsår en lång arbetsdag. Vida värre än den dock kära mödan blevo de bittra motgångar, ja, den förföljelse hon lärde känna under 80-talets hetsiga åsiktsbrytningar, särskilt under och efter den s. k. Verdandistriden, som väckte uppeende över hela landet, och av vilken hon ger en kort och saklig sammanfattning. Av bitterhet finns där dock icke spår. »Många, skriver hon blott, visade mig sitt förakt på ett för en känslig människa ganska kännbart sätt.» Men, tillägges senare: »Jag har lärt mig att popularitet och impopularitet kunna vara hastigt växlande och ofta bero på tillfälligheter, över vilka man ej kan råda.» Mycket av den affektfria vishet, som blivit ett av Ann Margret Holmgrens åldersprivilegier, grundlades väl under dessa svåra år.

Slutligen berättas i hennes bok åtskilligt, anekdoter, drag ur folklivet m. m. från resor i Norge och i Frankrike, de två utomsvenska länder hon synes mest älska. Ett kapitel som får historiskt värde ägnas det kvinnliga rösträttsarbetets allra första tid och vidare utveckling. Främst genom detta arbete, vilket under ett tjugotal år blev hennes huvudintresse, lyftes A. M. H fram till platsen hon i dag innehar såsom en förgrundsfigur i svensk odling och bland svenska kvinnor.

Hennes minnen ge oss icke blott ett kulturdokument av rang, dessutom ovanligt underhållande; de ge oss också ett porträtt

Rädda håret

— att falla —

Så länge håret är friskt är det alltid vackert och glänsande. Försvinner glansen och håravfall börjar visa sig är det sjukt. Då bör det enligt läkares föreskrift behandlas med F. Pauli's Azymol-Stimulus enligt de anvisningar som finnas på varje flaska.

Vid tvättning använd F. PAULI'S AZYMOL-STIMULUS SCHAMPONERINGS-PULVER, som gör håret mjukt, glänsande och lättfriserat.

F. PAULI'S

AZYMOL-STIMULUS

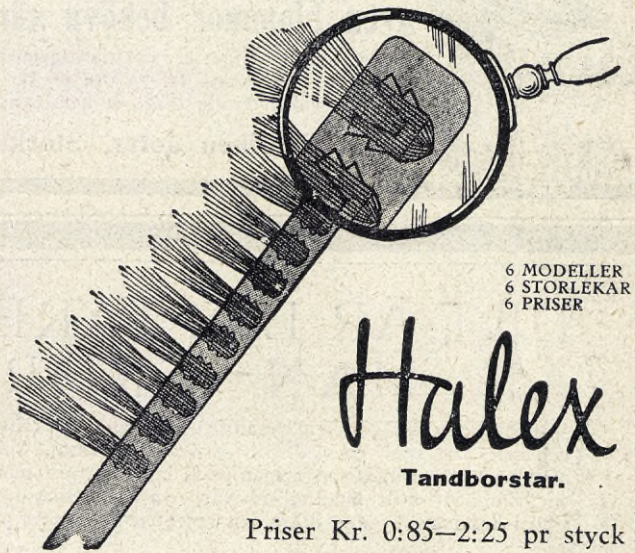
HALEX-Tandborstar

tillverkas på de mest moderna maskiner i en av världens finaste tandborstfabriker. Borsten är av utsökt kvalitet, den finaste som finnes, och skaften äro av XYLONITE, det mest hygieniska material, som vetenskapen känner för detta ändamål. HALEX-tandborstarna äro steriliserade av experter. Borstknipporna äro fastgjorda på ett sinnrikt sätt med små metallankare av nickelsilver och garanteras absolut fastsittande, de kunna icke lossna. Varje HALEX-tandborste, som icke utfaller till full belåtenhet, utbytes gratis. Varje borste är förpackad i en hygienisk kartong.

Begär Halex. Mottag endast Halex.

Fås överallt.

THE BRITISH XYLONITE Co., Ltd.,
LONDON E 4.

6 MODELLER
6 STORLEKAR
6 PRISER

Halex
Tandborstar.

Priser Kr. 0:85—2:25 pr styck

Engroslager hos:

A.-B. Parfymeri R. Barlach, Stockholm 1.
Bendix, Josephson & Co. A.-B., Stockholm.

Oatine
SNOW

Oatine

FORNTIDEN ANVÄNDE DYRBARA SALVOR. NUTIDEN ANVÄNDER OATINE, som är verksamt, närande och skyddande. OATINE ingnides och avtorkas, och smuts, som får på huden, avlägsnas. Sol, bläst och tvål göra huden torr. Låt OATINE nära och skydda, så att den nya hud, som ständigt bildas, bevaras mjuk, glatt och vacker. Begär uttryckligen OATINE "Vit creme — grönt lock" och tillbakavisa alla efterrapningar. OATINE fås överallt i tub eller burk å Kr. 2:50 samt i stor burk med tredubbelt innehåll Kr. 5:—.

mild och välgörande, uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning; den är mycket dryg och väluktande samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. Fås i burkar å Kr. 2:50 och Kr. 5:—.

Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.

THE OATINE COMPANY A.-B., London, Paris & Stockholm.

Nederlag i Malmö.

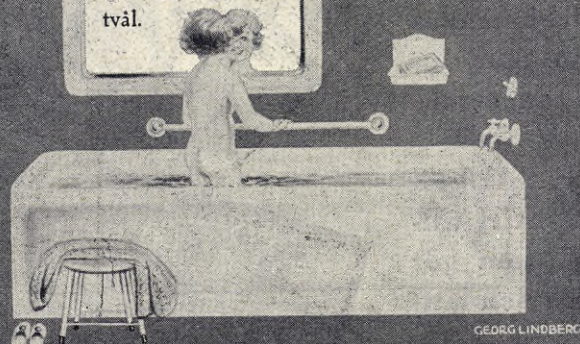

Barnängens

Varje Mamma...

Vill säkert »Lillan» det bästa. Hudens vård, är hälsans vård. Låt Barnängens välenom- merade Barn-tvål bli Edert Barns tvål.

GEORG LINDBERG

Barn-Tvål

Även blommor behöva näring!

Bästa och billigaste växtnäringssmedel är Nutrigén. Förpackn. fr. 75 öre pr st. Säljes hos alla välsorterade färg- & kemikaliehandl.

Tekn. Fabriken Jofur, Stockholm.

DET ÄR LÄTTARE ÄN MAN TROR.

Vad då? Jo, att göra en bananrätt. Bananer är frukt och mat, sätt fram en skål, och — det är serverat. Vill man ha något riktigt extra men ändå lättlagat, gör man en bananrätt med ledning av vår nya receptsamling. Fyll i kupongen! Men märk, att recepten utarbetats på

SE, SÅ ENKELT DET ÄR ATT LAGA EN BANANRÄTT!

Nya recept från A.-B. BANAN-KOMPANIET.

JAMAICA-BANANER

från

A.-B. BANAN-KOMPANIET

V. g. posta denna kupong omedelbart. A/B Banan-Kompaniet, Stockholm.

Sänd mig gratis i ex. av Eder nya illustrerade receptsamling: "Se, så enkelt det är..."

Namn:

Adress:

Min handlande är:

Gata:

just av denna förgrundsfigur intime, sällsynt intagande — helt och hållet utan avsikt! — eller precis porträttet av »det lille menneske», som kunde »voxe».

Tretusen kronor till Födelsedagsgåvan!

Nyhet: ständigt medlemsavgift à 100 kronor.

Såsom den lilla flickan å föra numrets omslag visar har det nu tack vare våra läsarinners hjälp lyckats åstadkomma ännu en tusenkronesedel till Iduns fond Födelsedagsgåvan. Det är ännu långt till förverkligandet av den vackra idén men summan växer som man ser och en gång när det barnhem står färdigt som fonden skall söka åstadkomma kan Iduns läsekrets med stolihet se på detta sitt verk som är åstadkommet tack vare dess oförtröttade och uppoffrande bistånd. Det är nu tidningens säkra hopp att detta tålmodiga intresse skall hålla i sig och att ännu flera skola vinnas för idén. Gåvorna inflyta samtidigt med den egna födelsedagens firande, då "födelsedagsbarnet" antecknar sig som årsbetalande medlem i Iduns förening Födelsedagsgåvan. Det är ju ingen kännbarare utgift man åsamkar sig genom att på det viset avstå en eller ett par kronor om året till fonden. Men de många små summorna växa som man ser till stora sedlar. Insamlingen började i juni 1923 då den första femman lagts som grundplåt. I mars 1925 var det första tusendet insamlat, redan i november förra året hade vi tillfredsställelsen att rapportera att tack vare stora gåvor på 50 och 100 kronor det andra tusendet uppnåts och nu är som sagt den tredje milstolpen passerad.

För att tillmötesgå en uttalad önskan är tillfälle hädanefter berett att ingå som ständigt medlem i föreningen Födelsedagsgåvan. Avgiften härför är 100 kronor. Vem får Idun nöjet att anteckna som nr. 1 på denna honnörslista?

REDOVISNING.

Till "Födelsedagen" ha följande medel inkommit:

	Transport Kronor	Totalt
Fru Ebba Falk, Råsunda	2:—	2:—
Fru Venken Sillén, Visby	2:—	2:—
Karl Aurell, Linköping	1:—	1:—
Fr. Märta Nordqvist, Bofors	2:—	2:—
Fru Valborg Ottergren, Stockholm	1:—	1:—
Fru Karin Key-Åberg, Ljusdal	5:—	5:—
Fröken Hilda Ericsson, Kramfors	1:—	1:—
Fru Alfhild Gummesson, Stockholm	5:—	5:—
Fru Maria Hallander-Larsson, Lund	25:—	25:—
Fru Gusten Edelsvärd, Härnösand	5:—	5:—
Fru Edith von Sydow, Lycksele	5:—	5:—
Grosshandlare P. Rettig, Stockholm	2:—	2:—
Fröken Ada Carlsson, Stockholm	2:—	2:—
Fru Anna Ingelman, Göteborg	2:50	2:50
Fru Anna Hård af Segerstad, Dångebo	1:50	1:50
Fru Mimmie af Jochnick, Stockholm	20:—	20:—
Fröken Louise Zegolson, Stockholm	1:50	1:50
Fröken Alice von Post, Huddinge	1:15	1:15
Fru Alma Ringström, Kramfors	10:—	10:—
Friherrinnan H. Leijonhufvud, Stockholm	2:—	2:—
Fil. lic. Dagmar Karlberg, Gävle	1:—	1:—
Fröken Augusta Rudolph, Karlskrona	1:—	1:—
Fru Thérèse Hård af Segerstad, Stockholm	10:—	10:—
Fru M. Eneroth, Lidingö	1:—	1:—
Fru Gerda Blomdahl, Kopparberg	3:—	3:—
Fru Alba Trysén, Enköping	2:—	2:—
Fru Ester Nordblom, Varberg	2:50	2:50
Rektor Valborg Nilsson, Höör	2:—	2:—
Fröken Vendla Borgström, Kopparberg	2:—	2:—
Fru Jenny Karlsson, Skruv	2:—	2:—
Fröken Anna Cederblad, Norrtälje	2:—	2:—
Fru Elin Gripenberg, Kisa	2:—	2:—
Fru Elin Haupt, Saltsjöbaden	5:—	5:—

Transport Kronor 3,002:66

Härovan ses en bild av den elektriska ugnen "Protons", demonstrerad på Idunklubben och omnämnd på annat ställe i dagens nummer, i funktion — kalvstecken ser läcker ut, eller hur?

DAM-HANDSKAR VANTAR

av höstens mode, högsta elegans, smidighet och hållbarhet, nu inkomna från världens förnämsta fabriker i Twilfits nyöppn. handskaffär, Nybrogat. 11, Sthlm. Priserna alldeles särskilt låga; varje dam inbjudes till besök.

Ett överansträngt nervsystem och en svag organism kräva ny kraft.

Sanatogen

är det styrke- och nervnäringssmedel, som raskt och tillförlitligt återger fysisk och psykisk hälsa och vilket kända läkare i över 24.000 uttalanden rekommendera att använda vid alla svaghets-tillstånd.

Fås på alla apotek samt i färg- och kemikalieaffärer från Kr. 2: 20.

Önskas ytterligare upplysningar, ifyll och insänd bifogade kupong.

A.-B. SANATOGEN Kungsgatan 59, Stockholm I. Tel. 12195

Sänd mig gratis och franko: Sanatogenprov och Broschyr.

Namn:

Titel:

Adress:

Blodbrist och aptitlöshet

övertvinnes snabbast av

Ferrin

Bästa järnmedel.
Utmärkt stärkande.

Ditt barns väl och ve

ligger Dig närmare om hjärtat än något annat i världen. Tänk då på, att Du grundlägger dess hälsa säkrast med Mellin's Food, som är den bästa möjliga ersättning för modersmjölken och därför fortfarande står främst av nu brukliga näringsmedel för barn.

Mellin's Food

Den föda, som ger krafter. Förordas av läkare. Pris kr. 2:75 pr burk.

Mellin's Food Biscuits rek. vid övergången till fast föda samt för svaga personer av alla åldrar. Pris Kr. 2:75 pr ask. Finnes på apoteken och i Drogaffärerna. Proov och broschyver gratis fr. Mellin's Food Depot, Malmö

Hushållshandskar

6-6½-7-7½-8
2: 50 par, extra tjocka
3: — par, Aderbräcksstrumpor o. alla slags sjukvårdsartiklar i lager, full garanti. Humana priser. Förstklassigt parfymeri med toilett- o. tekniska artiklar 10 % extra rab.

Uppgiv mått

CITY.

Gratis katalog.

Jakobsbergsg. 27, hörn. av Regeringsg. Flemminggatan 13, mitt för Separator. Till landsorten mot postförskott.

Nylströms

Pianino o. Orglar
Svenskt kvalitetsmärke
HIRSCHS PIANOMAGASIN A/B
Konserthuset, Stockholm

Regnbottiner

— N. K:s stora nyhet!

Synnerligen praktiska och kläd-samma, av tunt, smidigt gummi samt försedda med "blixtlås". Befarar man regn, tar man bottinerna med sig hopvecklade i sin prydliga lilla förvaringspåse. Finnas i brunbeige och ljusgrått.

Damskoavd. b. v

A/B NORDISKA
KOMPANIET

(Forts. fr. sid. 1131.)

Det var ett "litet" bröllop — endast de allra närmaste voro närvarande: brudens föräldrar — borgmästarinnan Lindhagen i mörklila crêpe georgette — brudgummens moder i cremfärgad crêpe de chine med guldspetsar och dessutom ett par andra släktingar. Under orgelpreludier gick det unga paret efter svensk sed tillsammans uppför kyrkogången (i Danmark leder brudens fader sin dotter till altaret). Den unga förtjusande bruden var iklädd vitt crêpe de chine med silverspetsar, myrtenkrona och tyllslöja. Vigseln förrättades av den svenska församlingens pastor Arvid Boman i praktfull ornat.

Efter vigseln gavs intim middag på den Kgl. Skydebane — den traditionella festlokalen vid bröllop och det unga paret tog därpå sin bostad på Paladshotellet. Köpenhamn fick icke äran att se borgmästare Lindhagen längre än till kvällsfärjans avgång samma dag, ty med denna återvände han tillbaka till Sverige. V. S.

Kryssordstävlan i n:r 44

1	2	3	4	5	6	7	8	9		
		10						11		
12	13					14			15	16
17									18	
19			20			21		22		
23						24				
25	26	27		28		29		30	31	32
33			34						35	
36									37	
38		39	40			41	42	43		
			44			45				
46						47				

Vågräta ord: 1. Känd för päron, popplar m. m. 6. Ett gammalt svenskt rymdmått. 10. Tio på en hundralapp. 11. Förkortning av tidnings- och författareterm. 12. Vill envar ha för en levererad sak. 14. Den sista i månaden. 17. Präst i bibeln. 18. "Till salu". 19. Skyddsanordning. 20. Djur och adelssläkt. 22. En benämning på vissa munkar. 23. Bland de största i sitt slag. 24. Verkan av t. ex. ett arbete. 25. Fornminne och fisk. 29. Lättare än luften. 33. Ligger mellan 60 och 61 breddgraderna. 34. Att styra med. 35. Form av ett pronomen. 36. Finnas ofta på fartygen. 37. En musikterm, som omvänd likaledes bildar ett musikaliskt ord. 38. Moraliska. 41. Ingen slarver. 44. Grekisk halvö känd för sina kloster. 45. Höras ofta i luften. 46. Publiceras för att locka kunder. 47. Är kaffe alltid och bröd ibland.

Lodräta ord: 2. Flytande krydda. 3. Siffra. 4. Samhälle i Göteborgstrakten. 5. Böra barnen vara. 6. Där man insamlar foder. 7. Blir det förmodligen brist på i vinter. 8. Försedd med skidor. 9. Populärt spel. 12. För husdjur och fiskar. 13. Därlig. 15. Användes i Tyskland. 16. Ovana. 20. Väcker ens förvåning. 21. Vill man göra så god som möjligt. 25. Sveper fram över vattnet. 26. Fartyg, som ej finnes i privat ägo. 27. En svarting. 28. Fot av visst djur. 29. Kyrklig aftonhögtidlighet. 30. Förarglig. 31. Gammaltestamentlig person. 32. Knubbig. 39. Stallinveånare. 40. Uppåt avsmalnande runt föremål. 42. Ett av 45 vågrät. 43. En tillmått mängd.

Vid lösningens insändande inskrivas bokstäverna i resp. rutor, antingen på den ur tidningen klippta bilden eller på en ritad kopia av denna. I varje lösning, som skall vara insänd inom 14 dagar efter numrets datering, skall läggas ett 15-öres frimärke och summan av de insända märkena delas som extrapris mellan de bägge pristagarna förutom redaktionens pris på 5 kronor vardera. Kuvertet märkes "Kryssordstävlan i n:r 44".

Lösning.

Kryssordstävlan i n:r 39. Vågräta ord: 1. Hes. 4. Birka. 9. Gul. 12. Jon. 13. Älvor. 14. Ena. 15. Oso. 16. Sloka. 17. Tom. 18. Ute. 19. Abt. 21. Sarg. 24. Ris. 26. Åska. 30. Öland. 32. Atlas. 33. Duk. 34. Obygd. 35. Art. 36. Etisk. 38. Regim. 40. Rank. 41. Slo. 43. Kana. 44. Okt. 46. Rea. 48. För. 51. Raket. 53. Mem. 56. Vrå. 57. Åkare. 58. Oka. 59. Ond. 60. Selar. 61. Ros. Lodräta ord: 1. Hjo. 2. Eos. 3. Sno. 4. Bäst. 5. Iller. 6. R. V. O. 7. Kokas. 8. Arab. 9. Get. 10. Uno. 11. Lam. 18. Ugn. 20. Tät. 21. Söder. 22. Aluta. 23. Rakin. 25. Idyll. 27. Slaga. 28. Karin. 29. Astma. 31. Dok. 32. Adr. 37. Sko. 39. Eka. 41. Stake. 42. Orera. 45. Krås. 47. Eter. 48. F. V. O. 49. Örn. 50. Råd. 52. Kal. 53. Mor. 54. Eko. 55. Mas. Elly Grunditz, Nässjö, och T. Hollström, Piteå vinna denna gång prisen, vardera å kr. 12:20.

Är absolut överträffad och säljes överallt.

Några TULO i en kopp med kokhet mjölk gör susen när man känner sig förkyld och hes och matt och frusen.
"Den lille halsläkaren"

Hovmanicuristen JEANNE BOMANS

myrrhatinktur, crèmer och puder tillfredsställa de högsta anspråk.
Anv. av H. K. H. Prinsessan Ingeborg.

Löwberg & Son
PIANO FABRIK
Högsta kvalitet. Berömd ton.
Mästern Samuelsgatan 33, Stockholm.

Svält ej

Edra rumsväxter, giv dem "Plantagen", ett på vetenskaplig grund sammansatt koncentrerat växtnäringssalt. Garanteras äkta endast på originalburkar. Erh. hos Kemikalie-, Frö- & Blomsterhandl.

Bensintvätta

Överrocken hos Saltsjöbadens Kem. Tvätt. Sthlm

Det kostar Er endast 5 öre

att i öppet kuvert insända vidstående kupong. Genom att rekv. vår katalog upptagande tusentals artiklar, såsom klänningar, damkappor, herrkostymer, tyger för hösten och vintern, allt av sista modet, korta varor, husgerädsartiklar, verktyg, leksaker m. m., skaffar Ni Eder tillfälle att göra förmånligaste inköp.
AHLÉN & HOLM, Stockholm.

REKVISITIONSKUPONG

till Ahlén & Holm, Stockholm 20. Sänd mig gratis o. portofritt Eder stora huvudkatalog för 1926—1927.

.....
Namn

.....
Bostad

.....
Postadress

Lyckliga år.

Huru ljusa och milda bliva icke tankarna när man ser de hurtiga och stojande barnen med hälsans rosor strålände på sina kinder.

Klena barn i alla åldrar återvinna snabbt genom en Vitasan-kur hälsa och krafter.

Vitasan är framställd av utsökt vitaminkur torsklevertran. Raffinerad enligt specialmetod och biologiskt kontrollerad på A-vitaminer efter fabrikationen. Preparatet är 250 gånger så vitaminrikt som natursmör.

Dosering: En liten tesked 3 gånger dagligen, såvida ej läkare annat föreskriver.

NYA AKTIEBOLAGET TRITON
BIOKEMISKA AVDELNINGEN
SUNDBYBERG

Vitasan

Vitaminkontrollerad Torsklevertran.

Finnes i apotek och drogaffärer.

Salomos dom.

(Forts. fr. sid. 1135.)

— Så snart? sporde översten kvävt.

— Ni svenskar skynda alltid långsamt, men amerikanskorna ha bråttom. Om en vecka tar jag den lille med mig till England. Till London att börja med. Sedan fara vi till Aberdeen.

— Är det där ni ska gifta er?

Hon gjorde en jakande rörelse.

— Min son får inte bevista det bröllopet, vidblev fadern med sin tonlösa stämma. Det tillåter jag inte.

— Men... varför?

— Harald får inte veta av någon annan far än mig, lät det lika dämpat som nyss.

— Käre vän, utbrast den unga modern med ett litet skratt, inte är det fråga om något sådant. Min tillkommande har inga dylika anspråk, det kan jag försäkra er.

— Ska mamma nu gifta sig med den nye fästmannen? frågade gossen, som stod och såg från den ene till den andre av föräldrarna.

— Ja, svarade hans far, det ser så ut.

— Vad ska ni då göra av mig? ropade den lille.

— Vi ska dela på dig, älskling, utbröt modern och böjde sig fram emot honom. Hälften var, raring.

Barnet betraktade henne med ett visst ovilligt allvar över det fina lilla ansiktet, så likt hennes eget. Men plötsligt drogos läpparna till ett leende. — Ni tänker väl aldrig på att klyva mig mitt itu som kung Salomo ville göra med ungen i Gamla testamentet? För se det går inte....

— Lilla barn, log hans mamma, inte är det fråga om någon klyvning inte. Sex månader på året ska du vara hos mig och de andra sex månaderna hos din pappa. Vi rå om dig båda två och ingenting kan vara rättvisare, ser du.

Gossen stod och funderade med en rynka mellan ögonbrynen. — Inte, jag ska bara tillbringa skol-

lovets hos mamma, och Salomo han skulle allt dragit sig för att stycka ungen som man stycker en gris. Den kvinna, som ville ha hälften av det där lindebarnet, hon fick ingenting hon. Men den andra, som inte begärde något, hon fick hela byttet. För hon var lika ledsen som pappa är, utbrast han och sprang bort till fadern och slog armarna om hans hals.

— Harald! ropade den fränkskilde och tog barnet i sin famn. Är det mig du väljer?

— Ja, ja, ja, var den lilles lidelsefulla svar, dig och Sverige, pappa! Båda två resa vi till Alberg i kväll.

— Men barn lilla, vill du överge mig? utbröt den unga modern.

— Jag överger dig visst inte, mamma, tröstade gossen. Jag ska allt komma och hälsa på dig. Men vad ska du med mig att göra, så länge din nye man är alldeles ny?

En vetenskapens triumf!

Tag genast vid minsta förkylningssymtom, vid huvudvärk, tandvärk, anfall av reumatism, ischias eller gikt ett par Globoid-tabletter. Ni skall omedelbart finna, att förkylningen hämmats, att alla smärtor och olustkänslor försvunnit. Ett sådant kraftigt verksamt, men på samma gång oskadligt medel har vetenskapen äntligen funnit i Globoid, som erhålles (utan recept) å alla apotek i flaskor om 40 och 20 tabletter å ½ gram till ett pris av Kr. 2:30 och 1:25 pr flaskor.

Yllestrumpor

och liknande yllesaker skola tvättas med Havoline i kallt vatten, även sköljas i kallt vatten. De bliva rena, mjuka och dubbelt varaktiga samt krympa icke. Vid en större statlig inrättning har strumpförbrukningen nedgått till hälften sedan Havoline börjat användas till tvätten.

1/1 paket 58 öre.
1/2 paket 30 öre

Tanklösa frun:
Tvätten förstörd! Varför glömde jag Solidar!

Kloka frun:
En idealisk linnettvätt! Tack vare Solidar!

Solidar innehåller c:a 38 % tvål och är därför det förmånligaste och billigaste tvätt- och rengöringsmedlet

Solidar
Tvätt = Extrakt

Iduns korrespondensklubb

Enkel lantkvinna, idealist och naturvän, utan andra kunskaper än dem folkskolan och självstudier förmått ge, önskar för tankeutbyte komma i kontakt med personer, som ha sinne för tillvarons realiteter.

Pacifist.

FRÅGOR OCH SVAR!

Svar till "L'union pour la vie".

Eder plötsliga förälskelse uti en fransyska torde dock ej berättiga till åsidosättandet av en nykter reflektion om saken. "L'union" räcker nämligen i sina konsekvenser ej "pour la vie" utan vida därutöver. Under förutsättning att Ni är svensk och sålunda

tillhör den ras, som svenska folket lyckligtvis än till stor omfattning tillhör, så torde frågan om blodblandningen vara vida viktigare än varje annan, såvida Ni önskar leva ett sunt liv och som det väsentligaste därvid se eder avkomma. Denna får nämligen vanligen hela sitt liv bära följderna av föräldrarnas steg, kalla dem klokhet, kortsynthet eller egoism. En heterogen belastning blir ofta obarmhärtig för de än ofödda. Bastarden utgör oftast i hela

sitt väsen en spegelbild av den intensiva striden i den medfödda blodblandningen. Människoblodet är nämligen icke likartat i mänskligheten; en del sådant kan t. o. m. koagulera annat, oaktat bådaderna äro fullt normala av resp. raser. Även om blodblandningar stundom givit upphov till några typer, som benämnas "snillen", så är detta dock ej regeln, tvärtom; men gemensamt äga de vanligen alla det obalanserade, söndertrassade sinnet, där det ej utlöser sig uti svårare ytringar. Kortvarighet är ock utmärkande för deras anled. En "L'union" sträcker sig sålunda vida över kontrahenternas levnad och bör därför av dessa i tid objektivt och allvarligt beaktas, synnerligast vid ett fall som detta.

De ungas vän.

Allmogemöbler.

Fråga: Har under sommaren byggt en sommarstuga om två rum och kök jämte hall, tänker under vintern låta göra möbler till densamma, finnes någon bok utkommen med ritningar till enkla allmogemöbler eller vart skall man hänvända sig för att få ritningar till rimligt pris.

Eget arbete.

Svar: Att särskilt beställa ritningar till möbler faller sig för dyrt för enkla möbler. Det finns en bok av Malmsten, benämnd Teckningar till enkla möbelpyper, den är i två delar som kosta resp. 3:75 och 2:50.

Handarbeten.

Fråga: Var kan man få köpa läder för läderplastik? Ungefärliga priset? Finnes det någon tillförlitlig handbok för filéspetsar, där en helt okunnig kan få lärdom, och vad kostar då denna? Vilket pris på filetnålen och mönster?

Svar: Sådant läder säljas i alla större läderaffärer.

I broderi- och handarbetsaffärer finnas små specialböcker för handarbeten, bl. a. även för filéspetsar. Boken kostar 2 kr. Tillvägagångssättet är där tydligt framställt med illustrationer, och flera mönster finnas. De verktyg, som användas, knytnål och kavel, betinga ett obetydligt pris.

Inspektis.

Fråga: Till vilken myndighet eller person skall man vända sig för att anmäla sig som sökande till av staten upprättade inspektisbefattningar?

Vilka äro dessa?

Vilken utbildning erfordras?

Aspirant.

Svar: Det är ej på så många områden, som staten använder kvinnor för inspektion. Dock anställas sådana vid Barnavårds-

(Forts. sid. 1148.)

Fortfarande äro

genom oupphörliga och patenterade förbättringar

"GEYSIR" och "ARIEL"

Ovillkorligen bästa och billigaste kokspisvärmeledningssystem. Begär förslag. En god vara blir alltid efterbad.

En dålig aldrig.

Vid förfrågan uppgiv annonsorganet.

Förslag kostnadsfritt efter insänd ritn.

AKTIEB. JERNVERKSMAGASIN, MALMÖ 3

Telegr. Kockumsjern. Rt. 526, 816, 2404.

Vill Ni bli smärt!

Befria Eder från den överflödiga fetman, som både är oskön, besvärlig och osund. Utförliga upplysningar sändas gratis och diskret. Ända till 5 kg.s viktminskning pr. månad. — Svarsporto fr. 20 öre. MEDICINALDEPOTET Studiestræde 8 — Köpenhamn K.

No. 4711

Myril
Tand-Crème

framlockar ett förenöjt leende med bländvita tänder.

60 öre per tub.

IDUNS HUSHÅLLSSIDA

REDIGERAD AV ANNA SCHENSTRÖM, GUNILLASKOLAN, UPPSALA.

Forskningsresanden Fil. Dr Hugo Granvik

skriver från Mount Elgon, Central-Afrika, i Vecko-Journalen n:r 32 om *Salubrin* följande:

— — — Och i detta sammanhang är det ett faktum att, vad icke varmt vatten, sublimat, jodsprit, zeroform och jodoform förmådde uträtta, det gjorde det utomordentliga Eslövspreparatet *salubrin*, som jag även sedan med stor framgång använt vid alla möjliga och omöjliga tillfällen. — —

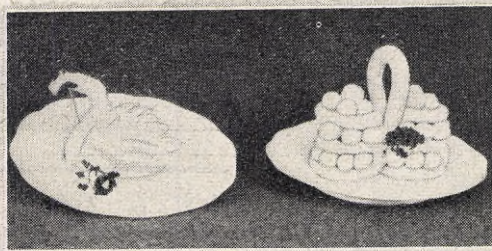
EN TESUPÉ

kan vara en utmärkt umgängesform särskilt för en husmor, som sköter sitt hushåll själv.

Den kan göras både enklare och finare, men en viktig detalj i ovannämnda fall är att välja anrättningar, som kunna tillagas i förväg.

Man kan t. ex. servera en tesupé bestående av endast goda påbredda smörgåsar utom teet och några läckra kaksorter härtill.

Vid beredning av smörgåsar har man ofantligt stora möjligheter att med litet uppfinningsförmåga och omtanke erhålla ett för både gom och öga verkligt lockande resultat. Önskar man höja smörgåsuppens finess kan man utöka den genom att efter smörgåsarna eller jämte desamma servera en liten varm rätt t. ex. någon god stuvning i snä-

Förslag till smöruppläggning.

kor, som är lätt att få varm i ugnen i sista minuten, någon gratin, som har samma förmån el. d.

Man kan även planera tesupén med ett rikligt och gott kallt smörgåsbord före teet, i vilket fall husmodern liksom i föregående kan få en lugn samvaro med sina gäster utan oro för maten, som hon kunnat helt ordna i förväg.

Nedan ges utförligt förslag på en tesupé av senare typ.

Förslag till matsedel.

Smör, bröd, mjölk, öl.
Ost, sardiner, rökt ål.
Anjovisroyale rouge. Kall stekt persiljefyllad rullad med potatissallad.
Fisk i snäckor.

Lika barn —

leka bäst!

God mat och

FALU-ÄTTIKA

passa väl samman!

Järpe i gelé med spritsad säs på selleribottnar.
Te med småkakor och arrakbakelser.

Smörupplägningen

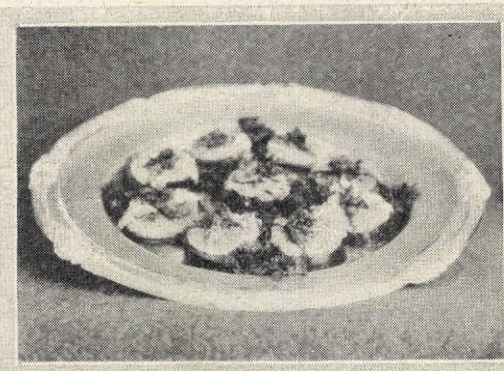
kan ske på olika sätt. Bifogade bild ge ett par förslag.

Smörgåsbröd

kan väljas olika, men det är alltid trevligt med ombyte, när det gäller bröd. Och de allra flesta sätta värde på ett gott hemmabakat bröd jämte det köpta. Några lämpliga sorter vid detta tillfälle äro t. ex. följande.

Skräddakakor.

½ lit. mjölk, 350 gr. rågsikt, 350 gr. vetemjöl, 35 gr. jäst, ½ msk. anis, ½ msk. fenkol, ½ msk. salt, 25 gr. margarin.

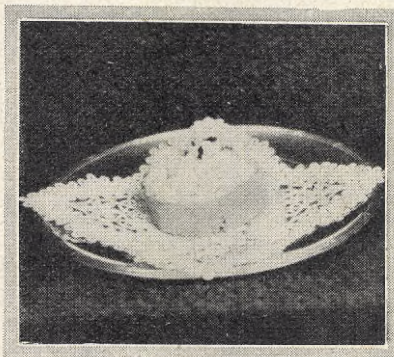
Anjovisroyale range.

Rågsikten lägges först i bälen. Den ljummade mjölken arbetas in. Jästen upplöst i litet av den ljumma mjölken tillsättes, och degen arbetas smidig och blank med en del av vetemjålet, varefter degen får jäsa upp. Margarinet röres smidigt och tillsättes jämte kryddorna, och degen arbetas grundligt på bakbordet med resten av mjölet. Den hakas ut i runda kakor av 1 cm. tjocklek. Dessa läggs på smord plåt, naggas, får jäsa upp väl och gräddas i varm ugn.

Kumminkeks.

1½ dcl. mjölk, ½ ägg, ½ msk. socker, 180 gr. vetemjöl, ½ tsk. bakpulver, 60 gr. smör, 1 struken tsk. kummin.

Mjöl, ägg och socker vispas kallt. Vetemjålet blandas med bakpulvret och tillsättes. Smöret röres smidigt och arbetas in jämte kummin. Degen kavlas härfter ut tunt, naggas och sporras ut i

Pistaciebakelse.

små avlånga fyrkanter, vilka läggs på smord plåt och gräddas i medelvarm ugn.

Anjovisroyale rouge (f. 8 pers.).

Äggstanning: 3 ägg, 1½ kkp. gräddmjölk, 2 msk. tomatpuré, salt, socker, 1 msk. finhackad persilja, 1 msk. smör.

Garnityr: 3—4 tomater, salt, vitp., 6—12 ansjovisar, 1 msk. finhackad kpris.

Till äggstanningen vispas äggen, tillsammans med gräddmjölken. Tomatpuré, salt, socker och finhackad persilja tillsättes, och blandningen hälls på väl smord panna till c:a två cm:s tjocklek samt gräddas i jämn ugnsvärme, tills den stannat. Royalen får då kallna. Tomaterna skäras i ski-

INDISKA THÉHUSET

KLARABERGSGATAN 52
STOCKHOLM

Specialaffär i finaste kvalitéter théer

"Afternoon Tea" (kraftigt)
Kr. 12:— pr kg.

"Tiger Brand" (mildare)
Kr. 10:— pr kg.

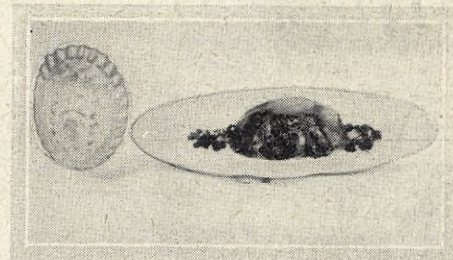
Levereras i 1-hektopaket.

Fritt mot postförskott vid köp av minst 1 kg.

vor (ej för tunna), vilka kryddas lätt och läggs bredvid varandra på ett serveringsfat. På varje tomatkiva lägges en med runt mått uttagen kaka av äggstanningen, och ovanpå placeras två rensade ansjovisstrimlor i kors beströdda med litet hackad kpris, se bilden.

Kall stekt persiljefyllad rullad.

En fin bit benfritt kalvkött skäres upp, så att man erhåller en större platt bit. Denna bultas, beströs med vitp. och salt samt belägges med persiljesmör (rikligt med persilja). Köttet rullas härfter ihop hårt, bindes om väl och stekes på vanligt sätt. När steken är mör, lägges den ännu varm i press mellan två skärbräden med en tyngd ovanpå. Då steken är fullkomligt kall, skäres den

Lämplig form för järpe i gelé.

med vass kniv i lagom tjocka skivor, vilka läggs upp på serveringsfat.

Potatissallad (f. 8 pers.).

1½ lit. potatis, 1½ dcl. vitt vin (villa franca el. d.), 4 msk. olja, ¼ tsk. vitp., ½ tsk. salt, 2 msk. vinaigre, 1 msk. hackad persilja, 1 msk. hackad kpris.

Potatisen, som bör vara liten, kokas med skalen på, får kallna och skäres i tunna skivor. Dessa läggs i en skål och begjutas med vinet. Sallads-såsen blandas av olja, ättika, kryddor och finhackad persilja. Skivorna omländas med såsen ytterst försiktigt, så att de ej gå sönder. Salladen lägges upp i lämplig skål eller karrott och beströs med hackad kpris.

KOH-I-NOOR
PUTSKRÄM
för
**Mässing, Koppar,
Nickel, Silver,
Nysilver**
m. m.

Generalagent: **TEKNISKA KOMPANIET, STOCKHOLM**

INGET HEM
BÖR SAKNA

IDUNS KOKBOK

FJORTONDE UPPL.
NEDSATT PRIS 6 KR.
Fullst. omarbetad och utvidgad.

BAYER

Det bekanta smärtilstillande medlet **Aspirin-Tabletter Bayer.** Endast de äkta fabletterna med bandaröl och garantimärke böra användas vid förkylningssjukdomar, influensa, huvudvärk och tandvärk. Erhållas på alla apotek.

Högsta renommé

har Kockums Hushållsgjutgods för fin yta, styrka och ändamålsenlighet. Kockums pansaremaljerade grytor stå främst i fråga om emaljens hållbarhet och vackra glans. Marknadens förnämsta stek- och syltgrytor.

Kockums
JERNVERK • KALLINGE

Försäljningskontor:
STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ
Kungsholmstorg 8. Magasinsgatan 22. Östergatan 8.

kontrollerade tuberkelfria
NEN:s BARNMJÖLK
å förseglade glasflaskor

För återförsäljare:
Telefoner:
70 41, Norr 70 41.

Vid köp av

Matsilver

fråga alltid efter

NYSILVERFABRIKEN STAR'S
I Stockholm

välkända tillverkningar.

Finnes hos varje juvelerare.

CARL BROSTRÖMS
ÄTTIKSPRIT

erkänt
landets förnämligaste fabrikat

NÅDHAMMAR-BODARNA

Valhallavägen 24, STHLM.
Telefoner:
N. 209 11, N. 125 40, 810 41.
Försäljer i parti och minut:
Oskummad mjölk, Barnmjölk
(tuberkelfri kontrollmjölk)
Extra fin visp- o. kaffegrädde.
1:ma SMÖR.

Friedrichsdorfer Skorpor

Läckaste tébröd, världsberömda, bästa barnmat, av läkarna rekommenderade.

5-kg. paket porto- och tullfritt kr. 14.50 mot efterkrav.

SEVED de VYLDER,
Bad Homburg v. d. H. (Tyskland), Kreuzallee 1.

Den enda affär i Sverige som säljer

Kristaller

från eget bruk direkt till allmänheten är

Svenska Kristallaffären
GÖTEBORG STOCKHOLM MALMÖ
S. Hamng. 45 Vasag. 23-25 Söderg. 10 (Auditorium)

Nyöppnad avdelning för försäljning av vårt bruks tillverkningar av ordinar hushållsglas.

Stockholms Nya Järnsängfabrik rekommenderar sina tillverkningar av Järnsängar, Sängkläder, Ottomaner, Comfort-soffor, Täcken, Kuddar såsom varande de bästa i handeln förekommande. Kontor & Utställning: Norrlandsgatan 16, Stockholm. Telefoner: 7856, 12992. Norr 7181.

Bensintvätta

kostymer vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Kall fisk i snäckor (f. 8 pers.).

1 kgr. sjötunga (eller annan fin fisk), 1—2 inlagda rödbetor, 1 saltgurka, 2 hårdkokta ägg, 1 knippa finhackad dill.

Marinad: 4 msk. god matolja, 2 msk. vinägare, ½ tsk. salt, ¼ tsk. vitp., 2—3 tsk socker, ½ tsk. senap.

Fisken behandlas som vanligt och tages ut i filéer; dessa skäras i bitar (varje filé i 3—4 delar) och kokas i ytterst litet vatten med salt. Fiskbitarna få härefter rinna av och kallna väl samt begjutas med hälften av marinaden. Saltgurka, de hackade äggen och dillen blandas, och här tillsettes resten av marinaden, varefter alltsammans får stå minst en timme. Fisken lägges då tillsammans med de skurna rödbetorna i snäckskal, vitkålsblad som avformats i storlek av vanliga snäckor eller i andra lämpliga småformar. Den övriga blandningen lägges ovanpå, gärna garnerad med en och annan liten utskuren rödbetsfigur.

Fiskrätten kan givetvis läggas på ett större serveringsfat, om så önskas.

Järpe i gelé med spritsad sås på selleribottnar (f. 8 pers.).

4 järpar, 100 gr. späck, 50 gr. smör, salt, kokande buljong eller vatten.

Gelé: ½ lit. klar, stark buljong, 15 blad gelatin.

Sås: 1 msk. smör, 2 msk. mjöl, köttsky, 1 dcl. grädde, buljong, salt, vitp., 1—2 blad gelatin.

Selleribottnar: 2—3 stora sellerier, vatten, salt.

Järparna förberedas på vanligt sätt, brösten belägges med späckskivor, och fåglarna stekas. När de äro fullkomligt kalla skär man med skarp kniv ut bröstköttet benfritt och så helt som möjligt. Bitarna skrapas och putsas, så de bli jämna i form och färg. Geléet beredes genom att till buljongen blanda gelatinet väl upplöst i litet av buljongen, som härför upphettas. Geléet bör vara väl avsmakat med kryddor. Små järpformar, varav finnes något olika former, bifogade bild visar en, spolas med kallt vatten, och litet av geléet hålles i och får stelna. Järpbrösten lägges härefter med den vackra bukiga sidan neråt i formen, varefter gelé hålles på, så det står nätt och jämt över. När detta är fullkomligt stelt stjälpes formarna upp på stort serveringsfat, där de läggas bredvid varandra i en lång rad längs mitten. På sidorna placeras selleribottnarna, samt små trekanter utskurna av stelnat gelé, som man hållt på särskilt fat för detta ändamål.

Till selleribottnarna skalar man sellerierna, kokar dem i saltat vatten och skär dem i en cm. tjocka skivor. Dessa holkas ur något på översidan och placeras på serveringsfatet.

Till såsen silas köttskyn av järparna. Dessutom avkokas skräv och ben väl med vatten eller buljong, och spadet silas upp. Smör och mjöl fräses tillsammans, köttsky, fågelbuljong och grädde spådes på litet i sänder, varefter såsen får koka 10 min. under flitig omröring, så den blir blank och slät. Den smaksättes väl, och sist tillsättes gelatin upplöst i varmt vatten. När såsen är absolut kall och stel föres den genom garneringsspruta ut i toppar på selleribottnarna. Fatet garneras med grönsallad eller annat grönt.

Pistaciebakelser.

Sockerkaka: 2 ägg, 80 gr. socker, 25 gr. potatismjöl, ½ tsk. bakpulver.

Fyllning: 1 msk. jordgubbssylt, 2 dcl. tjock grädde, 5 pistaciemandlar, 1 tsk. arrak, grön färg.

Mandelmassa: 75 gr. florsiktat socker, 60 gr. sötmandel, vatten.

Äggen vispas med socker, tills blandningen blir tjock och pösig, då tillsättes mjölet blandat med bakpulver. En liten långpanna eller annan plåt med fyra kanter beklädes med väl smort smörpapper. Kaksmeten bredes ut härå och gräddas i god ugnsvärme. Med runt mått av ett dricksglas storlek uttagas små runda kakor.

Till mandelmassan skällar man mandeln, driver den genom mandelkvarn och stöter den tillsammans med sockret. Under tiden tillsättes några droppar vatten då och då, tills massan börjar bli sammanhängande och smidig. (För mycket vatten gör den däremot smetig, vilket är ett fel). Massan lägges mellan två smörpapper och kavlas försiktigt ut; den lossas ofta från papperet. När den är utkavlad till ett par mm:s tjocklek uttagas remсор av 1½ cm:s bredd. Dessa ställas omkring kakans kanter, så att massan helt täcker sidorna samt når litet över kanten. På varje kaka lägges nu litet jordgubbssylt. Grädden vispas till hårt skum, smaksättes med arrak och färgas svagt grön. Den spritsas i topp på kakan. Pistaciemandeln skällas, hackas och strös överst, se bilden.

IDUNS KÖKSALMANACKA
(31 okt.—6 nov.).

SÖNDAG. Frukost: Höns à la daube med skarpsås och varm potatis; smör eller margarin, bröd, ost, ansjovis; kaffe eller te, vetebröd. — **Middag:** Consommé med råkor och svamp. Rådjursfilé med legymer. Fru-sen hasselnötspudding.

MÅNDAG. (Makaronidag.) Frukost: Ost-omelette; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller te, vetebröd. — **Middag:** Makaronigratin i snäckor. Kall stek med stuvade grönsaker. Frukt.

TISDAG. Frukost: Lökdolmar med små stekt potatis; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller te, vetebröd. — **Middag:** Korv-kaka med lingon och smält smör. Nypon-soppa med bakpulverskorpor.

ONSDAG. Frukost: Ägggröra med skinka; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller te, vetebröd. — **Middag:** Laxöring Colbert med potatis. Mandelkräm.

TORSDAG. Frukost: Sotare med potatis; smör eller margarin; bröd, ost; kaffe eller te, vetebröd. — **Middag:** Brynt vitkålssoppa med frikadeller. Viktoriapannkakor.

FREDAG. Frukost: Ägg i senapssås med ansjovis; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller te, vetebröd. — **Middag:** Färskotlett på kalv med citronskiva och ansjovis. Kokta äppelhalvor med vaniljsås och rostad mandel.

LÖRDAG. Frukost: Sillsallad; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller te, vetebröd. — **Middag:** Engelsk piggar med potatis. Beignet-sufflé med sylt.

Billigt och gott kaffe

fås genom att blanda vanligt kaffe med god kaffetillsättning, varigenom det blir både gott, hälsosamt och drygt.

Victoria Kaffetillsats är ett sedan 1880-talet känt svenskt fabrikat, tillverkat efter ett i England inköpt recept, som uppfyller alla anspråk på en god kaffetillsättning, och är den enda kaffetillsättning, som tilltalar den svenska smaken. Bruksanvisning å paketen. Pris 20 öre pr paket.

Husmoderns glädje

ökas, sedan hon använt Roberts' **saffranextrakt** och hushålls- aromer såsom **vaniljdroppar**, **bittermandel** o. **citrondroppar** för bröd, puddingar, geléer, såser etc. i små droppflaskor å 40 och 50 öre. Finnes t alla spe-cieraffärer. *Se till, att Ni får Roberts' guldetikett.*

A.-B. ROBERTS, ÖREBRO

Begär
hos Eder handlande

YSTA BRÖD
Inregistrerat Varumärke.

Erkänt som det
förnämsta Skånebrödet.
A.-B. DE FÖREN. BAGERIERN
— Ystad —

BLACKALL
den underbara spiselsvärtan

"MATTE REAL"

MATTE REAL
BRASILIANSKT HÄLSOTÉ

(Herva eller Yerba, Sydamerikans Nationaldryck)

Bästa kända stimuleringsmedel utan skadliga biverkningar. Reglerar matsaftsomsättningen. Underlättar njurarnas funktion. Är blodrenande. Bringar jämnvikt. Befordrar sömnen. Höjer arbetsförmågan.

Drick "MATTE REAL" varje dag.

I originalförpackningar om ½ kg. å Kr. 6:—, 4 paket portoifritt.

HANDELSFIRMAN BRASIL
Skåneg. 31 Göteborg Tel. 61 575

Sänd mot postförskott pkt "Matte Real"

Idun

Dagligen färskt

AKTA SKÅNE BRÖD
i Stockholm med omnejd.

SKÅNEBAGERIET
Tel. 16. LILJEHOLMEN. Tel. 16.
Grundlagt i Ystad 1869, förflyttat till Stockholm 1921.

Zinksol
I varje hem

En dröm,

som varar hel-
livet är ett

Paradis Duntäcke
Elegant, lätt, smidigt, vackert. Det enda Duntäcket i marknaden, som är duntätt
J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORGS, Grundad 1881
Fjäderrenseri, Tagelspinneri, Täcktäbrik
Erhållas i varje välsorterad möbel- och
sängklädersaffär.

BRÖST-TABLETTEN

Nisse

BÄST AV ALLA
BÄST FÖR ER

NISSENS
NORRÅPING

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med tvivelaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa ställa ej blott omedelbart de olidligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som för till verkligt varaktig hjälp mot det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, å alla apotek till Kr. 2:40 och 0:90. Se till att Ni får äkta Togal och ej efterapningar!

GIFT

Et utan att först ha besökt
LJUNGGRENS
aldrig! Möbelaffärer

Femtio möblemang utställda.
15 Malmskillnadsg. 15, Stockholm.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tagas av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
APOTEKET VASENS APOTEKSVARUCENTRAL VITRUM, STOCKHOLM
Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.
Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

Frusen hasselnötspudding (för 6 pers.). 2 dcl. tunn grädde, 3 äggulor, 2 msk. socker, 300 gr. nötter (vägda med skal), ½ dcl. sherry, 4 dcl. tjock grädde, (karmin). Is och salt.

Den tunna grädden blandas med äggulor och socker i en kastrull. Blandningen får under vispning sjuda, tills den tjocknar, varefter vispningen fortsättes tills mesta hettan avgått. När krämen är fullkomligt kall tillsättes större delen av nöterna, som hackats fint samt vin. Krämen färgas lätt med röd karamellfärg, och sist inblandas grädden slagen till hårt skum. Glacekrämen fryses som vanligt och serveras beströdd med grovt hackade eller kanderade nötter.

Laxöring Colbert (för 6 pers.). 6 små laxöringar, 1 msk. salt, smält smör.

Persiljekulor: 50 gr. smör, 2 msk. hackad persilja.

Sauce Colbert: 75 gr. smör, 1 msk. persilja, ½ tsk. riven muscot, 2 dcl. köttsky, 1 msk. vatten.

Tillagning: Laxöringarna borstas, befrias från ben, gnidas in med salt och få ligga ½ t. Fisken lägges härefter på smort gratinfat, penslas med smör, betäckes med smörat papper och stekas i varm ugn. Till såsen röres smör och persilja kallt; köttskyn kokas upp och muskoten tillsättes. Smöret inarbetas bit för bit, varunder såsen sjudes (får ej koka). Sist tillsättes en msk. kallt vatten. Såsen slås över fisken och persiljekulor serveras särskilt.

Mandelkräm (för 6 pers.). 1½ dcl. vatten, 100 gr. mandel, 100 gr. socker, 3 äggulor, 1 msk. pot. mjöl, 2 dcl. mjölk, 3 dcl. tjock grädde.

Tillagning: Mandeln skällas, rivs och kokas 20 min. med vattent och mjölken samt passeras. Massan blandas med potatismjölet och sockret, får ett uppkok och vispas med äggulorna, som få sjuda några minuter. Kastrullen lyftes av elden, och smeten vispas till den är absolut kall varefter den till skum vispade grädden tillsättes.

Viktoria pannkakor (för 6 pers.). 2 ägg, 2 dcl. grädde, 2 msk. smält smör, vetemjöl, salt.

Vaniljkräm: 2 dcl. grädde, 1 msk. vaniljsocker, 1 msk. pot. mjöl, 1 äggula, socker.

Aprikosmos: 100 gr. aprikosor, vatten, socker.

Tillagning: Äggen vispas med grädde och smör. Mjöl till en smet av vanlig tjocklek vispas, salt tillsättes.

Grädde, socker, mjöl och ägg sjudes under vispning, tills det tjocknar och får härefter under fortsatt vispning kallna. Aprikosorna sköljes och kokas, passeras och sockras.

Pannkakorna gräddas, en sked vaniljkräm lägges på varje pannkaka, vilken sedan vikes i fyra delar. Pannkakorna läggas på ett fat, och aprikosmoset spritsas i rutor över.

Engelsk piggyvar (för 6 pers.). 1 kg. piggyvar, vatten, salt, ¼ burk hummer (eller krabba), 1 citron, salt, socker, vitp., 1 msk. smör, 2 msk. mjöl, 3 dcl. fiskspad, 1 dcl. tjock grädde, 1 äggula, röd kräftfärg.

Tillagning: Piggyvaren rensas, sköljes, gnides med salt och kokas. Den lägges på varmt serveringsfat med den vita sidan upp. De bästa bitarna av hummern skäres i vackra bitar som värmes i

Huru länge vill Ni vara ung — och vacker?

Så länge jag lever svarar Ni säkert.

Äger Ni tonårens blomlika, fina hy är Ni alltid ung och vacker. Vårda och bevara därför hyn! Morgon och kväll, efter tvättningen, gnid in noga händer, ansikte, hals och armar med F. Pauli's Äkta Liljemjolk-Crème. Den stärker huden och bevarar hyn ungdomligt fräsch och smidig, samt håller porerna fria från damm och smuts. Absorberas genast av huden och gör den vackert matt.

F. Pauli's äkta Liljemjolk-Crème

Finnes även *överfet* (blå etikett) för mycket torr hud.

NYTT FRÅN PARIS

Generande Hårväxt
försvinner med
DIXORASE

Garanterat oskadligt.
1 tubur å Kr. 1.25 och 2.50.

LA VELOUTY

Ger skönhet åt Ansikte, Hals, Byst, Armar och Händer.
1 tubur å Kr. 0.75 o. 2.50.
Ersätter Crème o. Puder utan att smeta.

3 färger: vitt, gult o. naturell.
DIXORS NEDERLAG
22 Birg.-Jarlsq., Sthlm. N. 569.

TRICOPHEROUS

är världens förnämsta HÅRMEDEL och överträffas icke av något annat liknande preparat.

Pris pr fl. 3.25

Erhålles hos alla 1:sta klass Parfymeri, Damfrisering och Drogaffärer.

Ensamförsäljare:
MADSEN & WIVEL,
Köpenhamn.

MATSILVER

saluföres i de mest skiftande kvaliteter. Ingen kan med blotta ögat avgöra huruvida ett matsilver är av god kvalitet, men ett tillräckligt stöd för omdömet ger detta inregistrerade varumärke

en borgen för god kvalitet.

Guldsmeds Aktiebolaget
i Stockholm

Finnes hos varje guldsmed.

vattenbad. De läggas därefter på fiskspad och grädde göres en tiggvaren, omväxlande med tunn citrönskivor. Av smör, mjöl, fiskspad och grädde göres en tjock sås som färgsättes och tillsättes med äggula. Den smaksät-

HORNIMAN'S

THE

med 100-årigt världsrykte

"BOUDOIR" kvalitè
i bleckburkar

"SUPERIOR" kvalitè
i aluminiumfodrade paket

Draperier och garnbroderier

böra tvättas

rätt ofta. Bliva de smutsiga måste man gnugga dem hårdare, varvid tyget lätt kan taga skada. Under alla förhållanden böra de enligt vidstående förfaringsmetod tvättas i Persil, som är ett lika mildt som verksamt tvättmedel vid all slags tvätt. Persil skadar varken färgerna eller garnet, men har en förvånansvärd förmåga att återställa även de finaste och ömtåligaste tyger och arbeten i deras ursprungliga skick.

Den tvätten riktigt sköta vill
brukar aldrig annat än

Persil

Pris 50 öre pr paket.

Henkel Kemiskt Tekniskt Aktiebolag, Stockholm.

En tvättlösning av en rågad tesked Persil till tre liter vatten uppvärms i ett kärl till 30°. De olika plaggen läggas utbredda ovanpå varandra i lösningen. De tagas sedan ett för ett, utbreddas på ett slätt bräde, borstas lätt eller gnuggas försiktigt med linnelappar, som rullats ihop till bollar. Sedan det mesta av vattnet försiktigt pressats ur, sköljes omedelbart i rent vatten. Tyget lägges så utbreddt i tämligen stark vintvättlösning, som göres starkare, om färgerna mot förmodan löpt ut något. Inlindade i tjocka dukar, få plaggen torra en halv timme, innan de stryks torra på avigsidan.

FRÅGOR och SVAR!

(Forts. fr. sid. 1144.)
nämnden, i vissa branscher av undervisningar samt vid Yrkesinspektionen.

Då ni ej preciserar era önskemål, kan man endast som allmän regel fastställa, att fordringarna äro noggrann kännedom om allt som hör till området, praktik i socialt arbete jämte den examen, som fordras för övriga inträdande på banan. För yrkesinspektis eller hennes assistenter fordras dessutom akademisk examen.

Ansökan ställes till inspektionen för det område, i vilket man vill arbeta.

Borgerlig vigsel.

Fråga: 1) Jag ämnar ingå äktenskap å svensk legation i utlandet. Vad för klädsel skall jag ha vid vigseln på förmiddagen?

2) Vad för klädsel skall min blivande fru ha?

3) Vad för klädsel skola vittnena ha?

4) Vad skall jag betala för avgift till vigselförrättaren? (Någon vid legationen, antagligen ministern.)

5) Anses det lämpligt, att jag inbjuder vigselförrättaren till den lunch, som äger rum efter vigseln?

6) Då vi hemkomma, skola vi då gå på visit innan vi bjuda hem våra vänner?

7) Vilken är visittiden?

Gammal ungar.

Svar: 1) Svart redingot eller jakett, svart väst och randiga benkläder.

2) Förmiddagsdräkt.

3) Likaså förmiddagsdräkt eller såsom de själva behaga.

4) Finnes troligen en fastställd taxa.

5) Om vigselförrättaren skall bjudas på måltiden beror på omständigheterna. Om ni ej är personligt bekant med ministern, kan ni ej bjuda honom, även om han förrättat vigseln.

6) De nygifta göra först visit till det närmaste umgänget, innan de bjuda det hem till sig, men de behöva ej brädskä varken med det ena eller andra.

7) Mellan 2 och 4 eller 5, beroende på när vederbörande äter sin middag.

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Gröna tomater. Ut i nr 41 frågar Norrländska hur hon bäst kan tillvarata gröna tomater.

Jag har med fördel i många år av sådana kokat en mycket god och omycket marmelad och följer härnadan recept däraf.

Tomatmarmelad.

4½ liter gröna tomater, ½ lit. vatten, 1 tsk. ingefära, 3 citroner, 1½ kg. socker.

Tomaterna läggas i hett vatten en halv timme, males sen å köttkvarn och kokas sen med citronsaften, citronskalen i fina strimlor, samt vattnet, ingefäran och sockret i 1½ timme.

Tullie Koch.

Till Pessimism. Först nu har jag observerat Eder fråga, som jag till punkt och pricka genomgått. Vad Ni nu lider, hyser jag det varmaste medlidande med, och vill så gärna söka att ge ett uppmuntrande ord.

Giv kropp och själ vad de nu tarva: tillräcklig vila efter arbetet, frisk luft, motion, väl avvägd efter krafterna och lättsmält mat. Och själen, den behöver ett ord att leva på och estetisk njutning av sublim art. Fordra se-

Lucks UTSÖKTA KÄFFEBLANDNING

4.60
PER KG
PAKET
FRAKTFRITT 2½ KG = 11.50
PERCY F. LUCK &
STOCKHOLM.

Späda barn

böra givas

tillverkat av

A.-B. Astra, Apotekarnas Kemiska Fabriker, Södertälje, vilket förordas av auktoriteter bland barnläkarna, som den mest näringsrika tillsats i mjölkblandningar åt späda barn, såväl före som under och efter avvänjningsperioden.

På grund av sin stora renhet och den höga maltsockerhalten är det synnerligen välsmakande och lättsmält samt överlägset alla andra preparat som närings- och kraftmedel, varför det användes såsom sådant å ett flertal barnsjukhus, sanatorier och mjölkdroppar i in- och utlandet.

Verkar varken lösande eller stoppande på matsmältningen och utgör den bästa ersättning för mjölksocker och rösocker, vilka i många fall visat sig olämpliga.

Rekommenderas även åt digivande mödrar samt sjuklingar och konvalscener såsom ett av kroppen lätt upptagbart koncentrerat näringsmedel.

Astra-Maltos är i förhållande till sitt näringsvärde det billigaste av liknande preparat.

Bruksanvisning jämte uppgift på ett 20-tal olika mjölkblandningar och maträtter, i vilka preparatet ingår, medföljer varje förpackning.

Priser:

Astra-Maltos, ½ burk Kr. 2:—
" 1/1 " " 3:25
hushållsförpackning " 5:—
säljes å alla apotek.

Söker Ni plats

på något av den kvinnliga verksamhetens olika områden?

Kom då ihåg

att ett beprövat och av tusentals kvinnliga platssökande med bästa resultat använt förfaringsätt är att **annonsera i Idun.**

Insänd Eder annons till Iduns Annonsbyrå, Stockholm, och Ni erhåller omgående prisuppgift. Minsta avgift 10 mm, 2:50 i postanvisning eller frimärken.

dan av dessa faktorer att de giva Er — sinneslugn. Det göra de också om de bara få tid på sig och bli rätt behandlade. Ge akt på, att det är tröttheten, som alstrar de mörka tankarna, mota dem med, att vila på rätt sätt skall oskadliggöra dem. Kom ihåg att tankar vandra och kunna tända ont och varda till en förhärjande eld. Men de kunna också släcka lågor, söva sorger och stilla sinnen, och "intet är hopplöst utom hopplösheten".

Jaga ej efter sällskap. Det är nog få, som ha anförvanter el. vänner, som ge stöd i dylika fall. Sök det i stället i böcker och naturen. För mig ha dessa varit de rikaste tröstekällor och givit de största skönhetsvärde. Coué-metoden anbefalles på det varmaste. Böcker, som ha kärnfulla ord att ge o. som ej äro svärbegripliga äro: "Levnadsvishet" samlade av Caroline Lewenhaupt, andra saml.; "Lyckovägar" av Gustaf Blomqvist; "Tankens karaktärsdanare" av R. W. Trine. Och mycken nyare, likvärd litteratur finnes. Tag bara inte för Er för mycket åt gången. Läs en bok, om den passar Er, omigen, gång på gång. Ha ett motto till hands som botar missmodet.

Hoppfull.

FRÅGOR.

Bekymrad mor frågar om det kunde finnas något arbete åt en 22 års yngling som fullgjort sin värnplikt och är bilmekaniker, uppfinningsrik, nykter, ärlig och redbar; hela hans intresse är hans arbete. Om jag ej visste att han med sitt goda huvud kan bli till nytta så skulle jag ej våga detta steg, men jag lider av att se honom nedstämd och dystert för att han skall ligga oss till last. Vi äro en familj med 10 barn, därav 3 som ha lågt avlönade platser som åtgår till deras kläder och uppehälle. Så vädjar jag till barmhärtiga människor som behöva en pålitlig mekaniker att hjälpa en fattig arbetslös yngling. A. N.

Min hemlighet.

Jag skall gifta mig på nyåret efter några års förlovning och allt är bra på alla sätt och vis, men jag har en hemlighet som jag nu börjar att undra över om jag skall tala om för min fästman. Jag törs inte gå ut ensam. Vi bo nu här i Stockholm och det är bara min mor och mina systrar som vet om denna min egenhet. När jag går ut i staden får jag alltid sällskap av någon av mina anhöriga och är jag ensam på en bjudning tar jag en bil hem och på så sätt klarar jag mig alltid. Min hälsa och humör är det bästa men bed mig inte gå ut ensam för då blir jag genast yr av förskräckelse och alla pulsar börjar slå och en stor ångslan kommer över mig. Läkare har sagt att det till stor del kommer an på mig själv att övervinna detta. Som gift kommer jag att bebo en egendom nedåt landet och det är där jag hoppas att bli kvitt detta stora obehag. Till att börja med skall jag försöka att gå ned ensam i trädgården. Men allt som giftermålet närmar sig undrar jag om jag inte skulle tala om det för min fästman. Men så ibland resonerar jag som så att det kanske går över ändå och då är det ju onödigt att komma dragandes med sina skröpligheter. Tänk, o fasa om han skulle anse det som något hinder och slå upp, ja, nog för att han älskar mig men karlar äro ibland så underliga. Det skulle jag säkert bli helt knäckt utav. Men hur det nu är så oroas jag av detta ganska mycket och skulle vara oändligt tacksam för råd både hur jag skall behandla min fästman och min sjukdom. Rädsla Lisa.

Två läckra efterrätter av de enklaste ingredienser

komponerade av Thora Holm, den välkända
husmodern och matlagningsexperten . . .

DE söta, kärnfria californiska russinen äro synnerligen tacksamma att användas till efterrätter av olika slag. En av deras förnämsta egenskaper är, att de komma fullständigt rena i pake-ten.

De kunna därför tagas direkt ur dessa och användas utan föregående sköljning och rensning. Thora Holm tycker om Sun-Maid-russinen av den orsaken och för deras utomordentligt friska och angenäma smak. Vidstående Sun-Maid efterrätter ha utarbetats och avprovats vid hennes kända "hembyrå."

Alla husmödrar börja nu få upp ögonen för hur goda, närande och hälsosamma de naturligt kärnfria californiska russinen äro. Under de tre sista åren har som en följd därav användningen av Sun-Maid-russinen i Sverige ej endast ökats—den har mångdubblats . . .

Har Ni några Sun-Maid-paket hemma? Ring annars efter dem redan i dag! De finnas hos alla speceri-och frukthandlare.

Generalagentur för Sverige: Gustav Bratt & Co., Stora Badhusgatan 4, Göteborg.

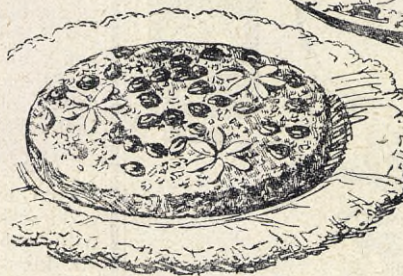
Matlagningsspecialister över hela världen använda Sun-Maid-russin

På grund av Sun-Maid-russinens avgjort överlägsna kvalitet och smak väljas de av alla nogräknade kokar för att bästa resultat skall nås vid matlagningen. För de enklaste såväl som för de finaste rätter föredrar man dem framför alla andra russin.

Sun-Maid Charlotte

Rulltårta: 2 ägg, 1 kkp socker, ½ tsk jästpulver, 1 kkp mjöl, 1 kkp Sun-Maid sylt (sockerlag, vari Sun-Maid-russin fått koka, tills de svällt). 1 hg. Sun-Maid-russin, vatten, 1 kkp apelsin-saft, 4 blad gelatin, 2 dl tjock grädd. Till garnering: 2 msk kokosflingor.

Sun-Maid Marguerite
(5 à 6 pers.)

2 ägg, 2 hg. strösocker, ½ hg. sötmandel, 4 st. bittermandlar, 20 gr. Sun-Maid-russin, 30 gr. vetemjöl, 2 medelstora kokta potatisar.

Ägg och socker röras till en pösigt smet. Mandeln skällas, rives och stötes i stenmortel tillsammans med Sun-Maid-russinen. Sist tillsätts vetemjölet och den rivna potatisen. Massan fylls i väl smord stekpanna och gräddas i ej för varm ugn minst en halvtimme, varefter den uppstjälpes.

Denna efterrätt kan mycket väl serveras i detta skick men vinner ytterligare på om man tillreder en glasyr. Till denna utröres florsiktat socker med varm mjölk till en tungflytande blandning, vari nedblandas en msk. Sun-Maid-russin. Glasyren hålles sakt över tårten och jämnas vid kanterna. På lämpligt avstånd läggs sedan små prästkragar av mandelskivor, och över det hela ströses litet finhackad sötmandel, färgad grön med sockerfärg.

ANVÄNDAS I 70% AV ALLA KÖK I SVERIGE

Man håller sig fin och ren både under och utanpå

om man använder Kleinerts hygieniska underkläder, vilka på samma gång som de skydda underlivet mot drag och kyla förhindrar fläckar på yterkläderna.

Sanitära förkläden och gördlar.

GUARANTEED
Kleinerts
REG. U.S. PAT. OFF.

Fås i de större varuhusen jämte förklarande illustrerad broschyr.

Skyddsplagg

Köp

Gislaveds
GALOSCHER!

I parti hos
Akt.-Bol. Nordisk Skoindustri,
Stockholm. R. T. 338 96.

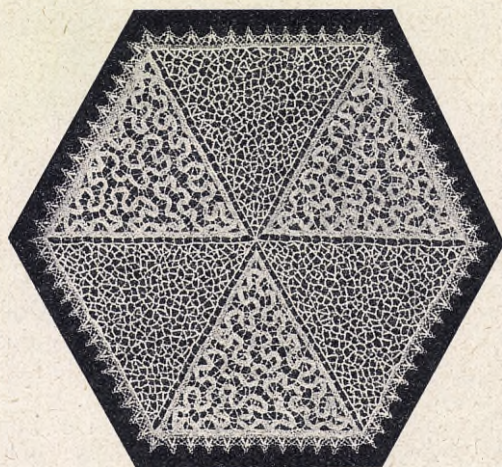
Äventyrslysten och pank. Minnen från trampiv i Amerika av Gustaf Lous Mohr, Lindblad. Pris 3 kr. En verkligt trevlig bok, friskt och hurtigt skriven och full av äventyr som inte äro hopfantiserade utan upplevda. Boken skildrar två unga norrmän som vilja se sig omkring i världen men i brist på medel att resa på herremansvis ge sig ut som "tramps" i Amerika och därunder få vara med om åtskilliga spännande episoder. De komma även till Yellowstone-parken och möta där studenter liksom de själva, som på amerikanskt sätt inte känna sig generade av att under ferierna hugga i med kroppsligt arbete. Hela betjäningen vid Canyon Camp, både den manliga och den kvinnliga, var nämligen studenter. De fingo ingen lön, men fritt vivre, och när säsongen var slut en gratis biltur genom hela den underbara parken med dess massor av sevärdheter. Det var goda villkor. En sommar i denna natur och detta friska, hälsosamma klimat är värd mycket pengar. Samtidigt hade de minst lika roligt, som de skulle haft, om de hade rest ut på landet annars. Livet i lägret gestaltade sig också på det fria, otvungna, stojande glada sätt som amerikanerna äro specialister på.

Undras hur många svenska studenter som under liknande villkor skulle ta plats som uppsare eller kökshandräkning vid någon av våra fasionabla badorter?

Staden vid havet, roman av Fredrik Ström, Ljungbergs förlag. Pris kr. 6:75. Om det är Fabian Månssons lagrar som lockat även Fredrik Ström in på den skönlitterära banan må vara osagt, säkert är att han dokumenterat sig som en betydande författare i den tidsskildrande romancykeln *Rebellerna*, varav denna är en andra, dock fullt självständig del. Författarens politiska åsikter oavsett måste man erkänna att han bör tilldelas en bemärkt plats bland våra samtida prosaskribenter. Åskådligt och levande ställer han fram personerna i den värld han tecknar. Staden vid havet är Hallands-metropolen vid brytningstiden då arbetarrörelsen kämpade sina första strider för föreningsrätten, ett då av de stora industrimagnaterna ganska okänt och alls ej erkänt begrepp. Det vimlar av typer målade i starka om också ibland något grova färger, det är ett dramatiskt liv över handlingen som verkar medryckande och man beklagar bara att förf. emellanåt låter förleda sig att bre på färgerna för mycket så att sannolikheten blir lidande på kuppen. Ett beskarande här och där av överdrifterna skulle gjort att man utan reservation kunnat ge arbetet sitt odelade erkännande. *Celestin*.

Europas människoraser och *folkslag* av Rolf Nordenstreng har utkommit i sin tredje, fullständigt omarbetade och betydligt utvidgade samt illustrerade upplaga på Norstedts förlag. Det är en med-

BANDSYDDA DICHTL-SPETSARBETEN

är damernas nyaste, enklaste och billigaste handarbete.

Kan läras på en kort stund.

Se den stora utställningen av bandsyddas Dichtl-spetsarbeten, som pågår i Nordiska Kompaniet t. o. m. den 30 d:s och därefter i Husmoderns Varuhus, Drottninggatan 46, Stockholm.

De bandsyddas Dichtl-spetsarbetena förevisas i varje tapisseri-affär i Sverige och Finland, där också alla nödvändiga Dichtl-band, Dichtl-mönster och Dichtl-garn finns att köpa.

Engros endast hos

A/BoI. OEHELENSCHLÄGERS Efr.
MALMÖ - STOCKHOLM - HELSINGFORS

Husqvarna Köksartiklar— i de svenska köken!

Under mer än ett halvt sekel hava de svenska husmödrarna lärt sig uppskatta Husqvarna alltigenom förstklassiga hushållsartiklar.

Ett modernt och välordnat kök bör förutom med Husqvarna-spisel även vara utrustat med alla de gedigna och arbetsbesparande hushållsartiklar, som Husqvarna för i marknaden, såsom köttkvarnar, äppelskalare, kaffekvarnar, glacemaskiner, strykjärn, såväl vanliga som elektriska, grytor och pannor m. fl.

Husqvarna-märket är en garanti för god vara — låt därför detta märke dominera i Edert kök!

Babyutstyrslar.

Verkligt bra modell o. tillbehör, komplett utst. kr. 7:—, extra fin kr. 9:—, lyxutförande, handarbete, kr. 12:—, bärmantel kr. 3:—, d:o m. handarbete kr. 4:50. Lakan o. örngott av noblessvåg, äkta handknypplade spetsar kr. 7:50. Mönster följer.
CLARA LINDQVIST, Kvarngatan 20, BORÅS.

De små krypen håller man på lämpligt avstånd med *Kammerjäger*, det bästa medlet för utrotande av loppor, löss, mal, flugor, kackerlackor och skåtor. Till salu i alla kemikalieaffärer. Pr ask 0:50 och 1:—.

Infört genom Stockholms Läkareförening

Doktor J. Arvedsons kurs i Sjukgymnastik, Massage Pedagogisk Gymnastik

medför enligt kungl. Maj:ts medgivande samma komp. och rättigheter som en kurs vid Gymn. Centralinstitutet.

Kursen, 2-årig, börjar den 15 sept.

Prospekt på begäran gen. D:r J. Arvedson, adr. Odengatan 1, Stockholm.

THERMOGÈNE- VADDEN

alstrar värme och motverkar ryggskott, reumatism, hosta, heshet etc.

Pr paket Kr. 1.25.

UTTALAS: PROFYLAKTIK

Tandborsten, som effektivt rengör tänderna.

Det är ej nog att borsta tänderna tvärsöver, de måste borstas i sin längdriktning. De övre nedåt, de undre uppåt - på så sätt avlägsnas matrester av de styva borsten.

Men - härtill erfordras en Prophy-lac-tic. Dess borst äro så sinnrikt anordnade, det böjda skaffet och hela formen så ändamålsenliga, att tändernas alla ytor lätt kunna nås och rengöras.

För vuxna kr. 2:25. För skolorn kr. 1:75.
För barn kr. 1:25.

Säljes i parfym-, kemikalie- och materialaffärer. Äkta endast i den hygieniska gula originalasken!

Generalagenter för Sverige:
ENEQVIST, HOLME & Co. A.-B., STOCKHOLM
Vasagatan 15-17.

Denna utmärkta tandborste skapar ett friskt, vackert utseende - tack vare rena, vita tänder. Rena och friska tänder äro ovärderliga.

Giv henne ett sådant!

Drott är garantimärket på eleganta, välgjorda och billiga armbandsur. Ankarverk, 15 rubiner, 14 o. 18 karat, mångfaldiga boettformer, konstnärligt ciserade. Drottarmbandsuren finnas också i guldbelagda boetter, 10 års garanti, moaré el. fjädrande armband.

Väl sorterade urmakare lämna närm. upplysningar om DROTT.

Fyrtornets Konserver

För säsongen inlagda **GRÖNSAKSKONSERVER**

såsom Nässelkål, Spenat, Blomkål, Brysselkål samt Ärtor i högfin kvalitet rekommenderas.

GEFLE MANUFAKTUR AKTIEBOLAG
STRÖMSBRO

Oblekta, Blekta och Färgade

Vävnader

Tillse att Ni alltid erhåller märket
»SVANEN»

Kommissionslagrens telefonnummer:
Stockholm 9646 - Växiö 500 - Örebro 20 63 - Hudiksvall 514
Sundevall 30 03 - Umeå 141.

TILL SALU

Pensionat.

I större stad i Söd. Sverige finns en till pensionat fullt inrett i stor park härl. bel. villa med trädg. till salu för halva priset på gr. av resa. Ca 10 rum allt fullt förskt. o. komfortab. Lönande angenäm verksamhet, stor omsättning. Pris 38,000:—, kontant c:a 8,000 kr. Svar till "Livligt besökt", und. adr. S. Gumelius Annonssbyrå, Stockholm, f. v. b.

ATT HYRA

Att hyra i Helsingborg.

Elegant 10 rumsvåning med tvenne badrum, 2 W. C., serveringsrum, stora garderober, värmeledning, fri härlig utsikt öster och vester, hyra 4,500 kr. pr år, inkl. värme för alla rummen. Moderna tvättstuganordningar! Bostaden lämpar sig till pension för unga damer el. dyl.

Svar direkt till husvärden
G. A. Ramsay
Helsingborg. Tel. 21 81.

Ny upplaga 14:de

av

IDUNS KOKBOK

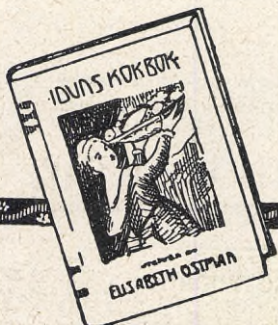
av Elisabeth Östman-Sundstrand

utkommen

Pris Kronor

6:—

Rekvirera genast å närmaste bokhandel eller direkt å IDUNSEXPEDITION, Mästersamuelsg. 45, Sthlm.

ryckande och underhållande bok, skriven med fart och temperament. Sedan den föregående upplagan kom ut för nio år sedan har en livlig verksamhet ägt rum på rasforskningens område. Man kan därför säga att denna tredje upplaga är så gott som en ny bok om samma ämne, icke blott utvidgad med ett hundratal sidor utan även mycket fördjupad. Pris kr. 13.

En filosofiens märkesman. "Hegele" av Gunnar Aspelin har i serien "De största märkesmännen" utkommit på Hugo Gebers Förlag. Pris kr. 1:75.

En bok om Metternich. På Gebers Förlag har i dagarna av Nils Forssell, i serien "De största märkesmännen" utkommit en volym om Metternich, vilken innehade sin höga värdighet som Österrikes utrikesminister under två kejsare och lyckades föra sitt land från den djupaste förnedring under Frankrike till en central plats bland Europas stater. Hans uppgift som Donau-monarkiens sammanhållande kraft var ju av den mest svårartade beskaffenhet, och även om hans avsikter misslyckades, måste man medgiva, att en analys av hans statsmannagärning kan betraktas som aktuell, då liknande frågor dels redan stå på dagordningen och dels skymta vid horisonten. Pris kr. 1:75.

Kiplings Djungelboken har utkommit i ny upplaga på Ahlén & Åkerlunds förlag. Från samma officin har utgivits Ruby Ayres populära bok Flickan i huset bredvid.

Adolfors, den av Ester Montelius utgivna herrgårdsromanen har utkommit i ny upplaga på Ahlén & Åkerlunds förlag.

En förträfflig broschyr om späda barns vård har på uppdrag av medicinalstyrelsen utarbetats av överläkaren d:r Harald Ernerberg. Sakrikt, som man kan vänta, klart och överskådligt ges mödrarna här de råd som bli dem till hjälp för vård åt såväl de friska som de sjuka barnen. Några goda anvisningar om de äldre barnen, d. v. s. i åldern 1—3 år och därutöver samt om uppfostern komplettera häftet som på det varmaste kan rekommenderas. Skriften sändes gratis till läkare, barnvårdsnämnder m. fl. och fins i bokhandeln för ett pris av 25 öre.

Damen i svart, äventyrsroman av Frank L. Packard. Bonnier. Pris kr. 2:75. Försöket att hålla Nick Carterlitteraturen borta från vår bokmarknad synes hopplöst när t. o. m. ansedda förlag ockra på publikens dåliga smak genom att ge ut så alltigenom underhålligt smörja som denna bok, som saknar varje spår berättigande att införlivas med svensk litteratur. Osannolik och otyplig i sina kombinationer, utan ett uns av den sinnrikhet som gjort en Sherlock Holmes detektivbragder så njutbara, synes bokens huvudsyfte vara att ge så rafflande scener som möjligt ur brottslingarnas värld. Förskona oss från mer i den genren!

SVENSKA TRYCKERI- AKTIEBOLAGET STOCKHOLM

Huvudaffären: Klarabergsgatan 54
Tel.: 21 23, 40 61. Norr 93 o. 993

Filialen: Riddaregatan 17
Telefoner: 72565. N. 6 47

Utför alla slags
Bok-, Tidnings-, Illustrations- och Accidenstryck

Mattis Kosácks Skola

Ny adr. Humlegårsg. 7, 4 tr. öppnas åter 1 sept. för anmälningar till nya kurser. Lämnar undervisning i all sorts kläd- och linnesömnad såväl finare som enklare, samt hjälp med tillklippning och provning för sömnad i hemmen. En eller två frielever emottagas varje termin. Lektioner i siden- och porlinsmålning samt handarbeten. Anmälningar alla dagar mellan 1—4. Kurserna börja 1—15 varje månad. Hötterminen den 1 sept. Tel. Ö. 9058.

Nyinrättade

Husmoders- befattningen

vid länslasarettet i Falköping kungöres härmed till ansökan ledig för tillträde den 1 jan. 1927. Löneförmaner: 900 kr. med 3 ålderstillägg efter 3, 6 och 10 år jämte dyrtidstillägg, allt fritt och 120 kr. i kostpenningar under en månads semester. Sjuksköterskeutbildning och genomgången husmoderskurs fordras. Ansökan, åtföljd av ålders-, frisk- och skolbetyg samt meritförteckning, insändes före den 1 dec. till Lasarettsläkaren, Falköping.

Lantbrukaredotter,

20 år, frisk, önsk. plats i trevligt hem, präst- el. herrgård att under god husmors ledn. lära matlagning o. d. Van o. intresserad för arbete. Vid lön fästes intet avseende. Svar till S. B. Iduns exp., Sthlm f. v. b.

En i Stockholms skärgård anställd ung lärarinna

önskar under ferien 1/12—15/1 plats i trevlig fam. Tacksam för svar till "Norrländskan", Iduns exp. f. v. b.

Gymnastikdirektörsexamen

avlägges efter 2-årig kurs av kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet

Ny kurs begynner i början av sept. Prosp. Major J. G. Thulin, Lund.

I sjukgymnastik

Enär kursen, som började 20 sisl. sept. var dubbelt övertäckt antages inga nya elever till januarikursen. Nästa kurs börjar i september 1927 värtill anmälningar nu mottages. Begär prospekt. MALMÖ ZANDER-INSTITUT.

I vänlig familj

på landet finnes tillfälle för ung flicka att tillsammans med egen ungdom öva sig i vävnad och övriga hushållsgöromål. Billig inackordering. Jungfrur finnas. Referenser givas. Svar till "Herrgård", Mjölby p. r.

PENSIONAT OCH INACKORDERINGAR

Norsk fru

med bästa svenska utbildning mottager unga damer på sitt landsställe utanför London. Goda referenser. Tillfälle att lära engelska och tyska samt matlagning. Golv, Tennis. Moderata priser. Svar till "B. J.", Iduns exp. f. v. b.

Pensionär i Rom.

Norsk familj mottager distingerad dam som pensionär. Tillfälle att tala alla språk. Referenser fordras. FRU HOLTENBERG LERCHE, Roma. 59 via Flauvinia.

Utmärkta organ

för

annonsering i landsorten:

- Arboga:** Arboga-Posten.
- Arvika:** Arvika Nyheter.
- Avesta:** Avesta-Posten.
- Bollnäs:** Tidningen Ljusnan.
- Borlänge:** Borlänge Tidning.
- Engelholm:** Engelholms Tidning.
- Eskilstuna:** Eskilstuna-Kuriren.
- Falkenberg:** Hallands Nyheter.
- Falun:** Falu-Kuriren.
- Gävle:** Gefle-Posten.
- Halmstad:** Tidningen Halland.
- Hedemora:** Södra Dalarnes Tidning.
- Hudiksvall:** Hudiksvalls-Tidningen.
- Hälsingborg:** Hälsingborgs Dagblad.
- Härnösand:** Härnösands-Posten.
- Hörby:** Mellersta Skåne.
- Jönköping:** Smålands Allehanda.
- Kalmar:** Barometern.
- Karlskrona:** Karlskrona-Tidningen.
- Karlstad:** Värmlands Läns Tidning.
- Katrineholm:** Katrineholms-Kuriren.
- Köping:** Bärgslagsbladet.
- Landskrona:** Landskrona-Posten.
- Lindesberg:** Bergslagens Tidning.
- Linköping:** Östgöten.
- Ludvika:** Ludvika Tidning.
- Luleå:** Norrbottens-Kuriren.
- Malmö:** Skånska Aftonbladet.
- Marlestad:** Tidning för Skaraborgs län.
- Mora:** Mora Tidning.
- Norrköping:** Norrköpings Tidningar.
- Nässjö:** Nässjö-Tidningen.
- Piteå:** Norrbottens Allehanda.
- Skara:** Skaraborgs Läns Tidning.
- Skellefteå:** Skelleftebladet.
- Skövde:** Skaraborgs Läns Annonssblad.
- Sollefteå:** Nord-Sverige.
- Sundsvall:** Sundsvalls-Posten.
- Säter:** Sätters Tidning.
- Söderhamn:** Söderhamns Tidning.
- Söderköping:** Söderköpings-Posten.
- Tranås:** Tranås Tidning.
- Trelleborg:** Trelleborgs Allehanda.
- Uddevalla:** Bohusläningen.
- Ulricehamn:** Ulricehamns Tidning.
- Umeå:** Västerbottens-Kuriren.
- Upsala:** Tidningen Upsala.
- Vadstena:** Östgöta-Bladet.
- Visby:** Gotlänningen.
- Vänersborg:** Efsborgs Läns Annonssblad.
- Västervik:** Västerviks-Tidningen.
- Västerås:** Westmanlands Allehanda.
- Växjö:** Nya Växjöbladet.
- Örebro:** Örebro Dagblad.
- Örnköldsvik:** Örnköldsviks-Posten.
- Östhammar:** Östhammars Tidning.

Nymfens skönhet
till var och en som använder
YVY-TVÅLEN
vilken gör huden klar, frisk och ungdomlig.

**GÖR MÅNDAGEN TILL
MAKARONIDAG
LIKSOM TORSDAGEN ÄR
ÄRTORNAS DAG**

Recept:

Makaronipudding med lök och fläsk
(6 pers.)

Ingredienser: 2 hg. idealmakaroner, 2 hg. ganska fett färskt fläsk, 3 hg. portugisisk lök, 2 ägg, 0,5 hg. margarin, 2 matskedar rivnen ost, salt, peppar.

Beredning: Makaronerna läggs i rikligt med kokande vatten och få koka mjuka, var-efter de fränsilas. Fläsket skäres i ytterst små tärningar, likaså löken. I en stekpanna fräses fläsket och efter en stund ilägges löken. När löken är mjuk, och det mesta av fettstekt in, blandas alltsammans med makaronerna. Äggen tillsätts och blandningen avsmakas med kryddorna. Alltsammans lägges i en eldfast form med flockar av margarinet samt osten över. Gräddas i varm ugn och serveras med tomatås. Mycket god.

G. H.

Gütermanns
Sylfilke

Andersson 18 81 W

RADIUM

En mild och för ömtålig hud synnerligen lämplig tvål, som även har den förmånen att göra en orea hy fin och klar är

Schéels Radium-tvål

Innehåller radium-mineralet "Viikit"

Framtidens tvål
Pris 1.-krona

Ett annat medel för en rationell hudvård är den av finaste crememassa, en utsökt parfym och Radiummineralet Viikit sammansatta

Schéels Radium-crème

Om Ni plågas av reumatisk värk eller dyl. så skriv efter broschyren om

Schéels Radium-duk

Viikithalten för dessa fabrikat kontrolleras av Radiumexperten D:r N. Sahlbom

SCHEELS FABRIKER A.-B. - GÖTEBORG

Karitz